

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____ О. Ареф'єва
“ _____ ” _____ 2021 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Формування системи управління якістю послуг авіатранспортного підприємства»

Виконавець: Панчошна Тетяна Миколаївна

Керівник: к.е.н., доцент Сімкова Тетяна Олексіївна

Нормоконтролер: к.е.н., доцент Полоус О.В.

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач випускової кафедри
_____ О. Ареф'єва
« ____ » _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ
на виконання випускної роботи
Панчошної Тетяни Миколаївни
(П.І.Б. випускника)

1. Тема роботи «Формування системи управління якістю послуг авіатранспортного підприємства» затверджена наказом ректора від 02.04.2021 р. № 544/ст.
2. Термін виконання роботи: з 17.05.2021 р. по 20.06.2021 р.
3. Вихідні дані роботи: плани, звіти, фінансова звітність, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові та методичні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, електронні інформаційні джерела.
4. Зміст пояснювальної записки: Вступ. Теоретико-методичні аспекти формування системи управління якістю на підприємстві. Дослідження системи управління якістю авіатранспортного підприємства. Висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: Види показників якості за різними ознаками, Складові якості продукції, Складові якості послуг, Структура факторів впливу на якість продукції, Статистика пасажиропотоку аеропорту за роками, Динаміка основних засобів, Динаміка змін фондоозброєності підприємства, Динаміка зміни показника фондівіддачі, Динаміка рентабельності основних засобів, Динаміка оборотності оборотних активів, SWOT-аналіз аеропорту «Київ (Жуляни)», Динаміка зміни чисельності працівників, Аналіз витрат та собівартості продукції, робіт та послуг КПМА «Київ (Жуляни)», Динаміка собівартості реалізованих послуг, Динаміка змін операційних витрат, робіт та послуг, Аналіз фінансових результатів діяльності, Динаміка зміни чистого фінансового результату підприємства, Динаміка зміни вартості майна

підприємства, Динаміка зміни вартості власних коштів підприємства, Динаміка змін рентабельності основних засобів, Динаміка змін рентабельності реалізації
Заходи щодо підвищення якості надаваних послуг

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	17.05.2021	
2.	Дослідити теоретико-методичні аспекти формування системи управління якістю на підприємстві	18.05.2021-23.05.2021	
3.	Провести аналіз системи управління якістю у КПМА «Київ (Жуляни)»	24.05.2021-30.05.2021	
4.	Написання вступу та висновків	31.05.2021-03.06.2021	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	04.06.2021-06.06.2021	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедрі	07.06.2021-10.06.2021	

7. Дата видачі завдання: 17.05.2021 р.

Керівник випускної роботи _____ Сімова Т.О.
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____ Панчошна Т.М.

АНОТАЦІЯ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Формування системи управління якістю на підприємстві» 108 с., 18 рис., 11 табл., 37 літературних джерел, 5 додатків.

ЯКІСТЬ, СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ, ЧИННИКИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ, СКЛАДОВІ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ, ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ, МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ.

Об'єктом дослідження є забезпечення ефективної системи управління якістю на комунальному підприємстві «Міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)», а предметом – економічна оцінка ефективності формування системи управління якістю та оцінка такої системи на даному підприємстві.

Метою дипломної роботи є розробка пропозицій та напрямів щодо вдосконалення існуючої системи управління якістю, а також визначення як система управління якістю продукції впливає на прибутковість підприємства та чи доцільно витратити на неї великі кошти.

Методи дослідження: графоаналітичний, функціональний, вартісний методи, графічний, ретроспективний, структурно-логічний та системний аналіз.

Отримані результати та їх новизна полягають у вдосконаленні системи управління якістю, задля налагодження ефективності якої підприємству необхідно більше взаємодіяти зі своїми споживачами, аби краще розуміти їх потреби. Здебільшого, це допомагає випередити конкурентів, втілити нові послуги, яких потребують споживачі.

Отримані в даній науковій роботі результати дозволяють вдосконалювати виробничий процес стосовно підвищення якості, розробляти напрями розвитку своїх послуг чи продукції, оцінювати ефективність власної системи управління якістю, і в результаті знищувати слабкі сторони підприємства.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ	9
1.1. Якість продукції: її суть та значення для ефективного функціонування підприємства.....	9
1.2. Формування та розвиток складових якості продукції підприємства.....	15
1.3. Фактори забезпечення управління якістю продукції, робіт, послуг.....	22
1.4. Економічна оцінка ефективності формування системи управління якістю	28
Висновок до першого розділу	35
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АВІАТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА	36
2.1. Загальна техніко-економічна характеристика діяльності КПМА «Київ (Жуляни)».....	36
2.2. Аналіз ефективності виробничо-господарської діяльності КПМА "Київ (Жуляни)"	48
2.3. Оцінка формування системи управління якістю послуг КПМА «Київ (Жуляни)».....	64
2.4. Напрями розвитку системи управління якістю послуг КПМА «Київ (Жуляни)».....	68
Висновок до другого розділу	74
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	83

ВСТУП

Станом на сьогодні одним із визначальних та найважливіших чинників стабільного функціонування підприємства можна вважати вихід на міжнародні ринки. З кожним днем зовнішньоекономічні зв'язки стають дедалі помітнішою складовою часткою господарської діяльності вітчизняних підприємств та організацій. Оскільки щодня зростає зацікавленість у таких видах співробітництва: науково-технічне, виробниче, економічне, інноваційне тощо із партнерами з різних зарубіжних країн.

Одним з найвідоміших інструментів, завдяки якому компанія може позиціонувати себе на ринку вважається якість її продукції. За останні роки акцент саме на якість товарів призвів до утворення всесвітнього руху за підвищення якості. Велика кількість компаній почали впроваджувати програми всебічного управління якістю. Її контроль відбувається на всіх етапах створення продукту.

У сучасній економіці існує тенденція, що показник якості є рухомою складовою управління виробництва продукції та подальшим її рухом. У високорозвинених країнах якість є однією з головних складових, якій приділяється увага на всіх підрозділах виробництва, які мають прямий або опосередкований вплив на якість готової продукції чи надаваних послуг.

До недавніх пір вважалось, що якість мають делегувати окремі підрозділи. Проте провідні світові фірми високорозвинених країн вважають, що досягнення якості – це питання, на яке повинні бути націлені усі підрозділи підприємства. Проте головну роль у покращенні якості підприємства, звісно ж, відіграють зворотній зв'язок, оцінки споживачів та помилки і прорахунки керівників.

Оскільки кожне підприємство функціонує у ринковій економіці у якості суб'єкту підприємницької діяльності, воно повинне підтримувати гідний стан своєї господарської діяльності, завдяки якому у компанії була би можливість стабільно та вчасно розраховуватись з державою, найманими працівниками, діловими партнерами, а також отримувати прибуток.

Вже зараз компанії починають оцінювати прибутки, які вони отримують саме завдяки підвищенню якості своєї продукції. Віднедавна якість почали розглядати як інвестицію та прикладати неабияких зусиль задля її підвищення, оскільки якість відіграє особливу роль в успіху діяльності компанії. І саме це в певному роді визначає ступінь прибутковості підприємства на ринку, ріст ефективності виробництва, темпи росту науково-технічного прогресу, а також економію усіх видів ресурсів, які можуть бути використані у компанії.

Слід також зазначити, що якість – це міра відповідності характеристик продукції певним вимогам. Її також визначають як комплекс характеристик об'єкта, що відносяться до його здатностей задовольняти потреби. Якщо не приділяти питанню якості належної уваги, то в подальшому необхідно буде витратити значні кошти на усунення браку продукції. Тому набагато більшого ефекту буде досягнуто, якщо підприємство розробить довгострокові програми по їх запобіганню.

На сучасному етапі ринкова економіка вимагає розробку абсолютно нових критеріїв оцінки якості продукції, яка виготовляється чи послуг, які надаються.

Формування та управління якістю продукції вважається однією з найактуальніших тем сучасного ринку, оскільки можливість існування будь-якого підприємства в основному залежить від його здатності забезпечувати конкурентоспроможність послуг та товарів.

Досвід останніх кількох років дозволяє помітити, що далеко не кожне підприємство готове до ведення адекватної конкурентної боротьби. І хоча велика кількість підприємств виробляють конкурентоспроможну продукцію (а це дуже важливо), більшість із них не мають практичних навичок використання методів досягнення конкурентоспроможності на ринку серед товарів-аналогів і саме тому підприємства часто не реалізують свої конкурентні переваги у повному обсязі. Залучення іноземних фірм та поступове розширення територій ринку ускладнює кон'юнктуру ситуацію, оскільки зарубіжні компанії мають великий досвід за умов жорсткої ринкової конкуренції. В таких ситуаціях підприємства стикаються з великою кількістю імовірнісних чинників. Саме тому виникає

потреба у відмові жорсткого планування та поступового переходу до гнучкої системи регулювання якості. Для цього підприємству необхідно розробити стратегію діяльності, у якій будуть зазначені задачі діяльності підприємства та його мета, їх шляхи досягнення та методи вирішення виникаючих задач та питань. А тому від підприємств вимагають формування різного роду методів ефективної діяльності в умовах розвитку жорсткої конкуренції. Для цього необхідно контролювати усі характеристики товару.

Для споживача при виборі товару серед виробників головним фактором рішення є визначення якості. Для цього повинна існувати база для порівняння. Тобто якість товару потрібно порівнювати з якістю аналогічних товарів. Еталоном для порівняння часто виступає реальний товар або вигаданий, який буде мати найкращі за усіма характеристиками показники серед порівнюваних товарів на усіх ринках світу. Зазвичай інформацію про характеристики аналогічних товарів можна дізнатись за допомогою ринкових досліджень.

Основною метою даної випускної роботи є визначення як система управління якістю продукції впливає на прибутковість підприємства та чи доцільно витратити на неї великі кошти.

Теоретичною та методологічною базою щодо дослідження даного питання є наукові праці іноземних та вітчизняних науковців у сфері забезпечення якості, положення сучасної економічної теорії.

Дослідження питань якості та систем його управління є актуальними, оскільки в сучасній економіці проблему якості за правом можна вважати найголовнішим чинником підвищення екологічної, економічної безпеки та рівня життя населення.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Якість продукції: її суть та значення для ефективного функціонування підприємства

На сьогодні проблема якості продукції є однією з найважливіших проблем, що стосуються підвищення рівня соціальної, економічної, екологічної безпеки та найголовніше – підвищення рівня життя. Якість вважається комплексним поняттям, яке описує ефективність діяльності підприємства з усіх сторін, починаючи від розробки стратегії виробництва та закінчуючи експлуатацією товару споживачем. [14]

Від якості, насамперед, залежить рівень розвитку підприємства. Оскільки якість як одна з економічних категорій показує сукупність характеристик товару чи послуги, що відображають ступінь її здатностей задовольнити потреби споживача відповідного до його вимог. Саме тому принципово важливим для підприємства є підвищення, контроль та постійне вдосконалення якості своєї продукції. Оскільки зараз міжнародна торгівля стрімко розвивається, успіх підприємств на усіх ринках цілком залежить від того, наскільки їх послуги чи товари відповідають міжнародним стандартам якості. [17]

Проблема якості продукції на сьогодні присутня у всіх країнах світу без винятку. Щороку вона стає все більш актуальною у зв'язку із загостренням конкуренції на ринках, зміцненням ринкових відносин, впровадженням нових недостатньо вивчених систем менеджменту якості.

Категорію якості можна по праву вважати однією із найскладніших категорій з-поміж тих, з якими фахівці у сфері виробництва мають справу. Адже саме її можна назвати головним критерієм, за яким обирають напівфабрикати, сировину та інші предмети, що можуть задовольнити виробничі потреби.

Безпосередньо категорія якості виступає одним з найважливіших чинників, який визначає планування виробництва, оцінку його результативності, створення нових виробів, визначення його складності та можливої ефективності, а також організації праці. Коли з'являється потреба розібратись з характером чи складом властивостей продукції, яка виготовляється або створюється – на допомогу так само приходять категорія якості. Перелік випадків, коли вона потрібна можна продовжувати нескінченно. Але ми вважаємо, що і цього цілком достатньо для того, аби зрозуміти, що якість продукції, беззаперечно, різноманітна за своїм змістом категорія і фахівці працюють з нею щодня не тільки у виробництві, а і у особистому житті. [3]

Беручи до уваги суперечливу природу якості, кожен виробник прагне до того, аби поліпшити характеристики власної продукції, при цьому не погіршуючи інші його властивості. Тобто намагаються усіма силами віднайти способи вдосконалення, що могли б забезпечити рівновагу між усіма її характеристиками. Виробник продукції повинен вирішити та подолати усі суперечності, що виникають у процесі покращення якості, щоб оптимально поєднати усі характеристики товару. Оскільки гармонія між усіма характеристиками продукції можлива лише у разі найкращого співвідношення між різними характеристиками. Необхідно також додати, що досягнення потрібної структури характеристик товару вважається чи не найважливішим і найскладнішим завданням розробки нового товару, і, зокрема, забезпечення його якості. [7]

Споживач продукції, незалежно від того фізична це особа, чи юридична, власноруч обирає який товар чи продукцію потрібно придбати. Саме тому з'явилося таке поняття як «споживчий попит». На нього в певній мірі впливають і показники якості продукції (зовнішній вигляд, гарантії, ремонт, оформлення), піар тощо.

Для підтримання якості продукції на стабільно високому рівні потрібно регулярно впроваджувати інновації, новітні технології, займатись контролем якості продукції на усіх стадіях технологічного циклу. Проте будь-який процес

контролю повинен постійно забезпечуватись класифікацією видів браку продукції, певними методиками контролю, відповідними прийомами щодо усунення браку. [25]

Багато відомих науковців вивчали питання якості та управління нею. Проте всі наукові описи якості є різнобічними, однак все ж таки об'єднаними загальною філософією.

Наприклад, У. Демінг писав, що менеджмент якості не означає досягнення товаром досконалості. Це значить досягнення такого рівня, якого вимагає ринок. Так само і Ф. Кросбі описував якість як відповідність потрібним вимогам. А от Д. Джуран – як відповідність призначенню. Д. Харрінгтон описував поняття якості як задоволення, або краще перевищення вимог споживача за доступною для нього ціною. А. Фегенбаум визначив якість як комплексне поняття і сукупність ринкових, експлуатаційних характеристик виробу, а також технічних, завдяки яким товар відповідає усім очікуванням споживача. [36]

Якістю продукту також прийнято називати усі ті його характеристики, які дають йому змогу задовольняти передбачувані та нагальні потреби споживачів. Саме таке визначення наводиться у стандарті ISO та вважається найбільш поширеним у країнах із високим розвитком економіки.

На сьогодні якість продукції чи послуг також можна назвати комплекс споживчих, технологічних, параметричних, експлуатаційних, дизайнерських та інших властивостей товару, рівня його уніфікації, стандартизації, довговічності і надійності. Якість продукції також відбиває комплекс тих характеристик продукції, які відображають можливості товару чи послуги задовольняти потреби людини. [20]

Якщо узагальнити усі вищенаведені підходи, то можна зробити висновок, що якість продукції – це узагальнений комплекс естетичних, функціональних та економічних властивостей виробу, що відповідають запитам, вимогам та потребам споживачів. Принциповою відмінністю такого визначення вважається врахування прояву властивостей виробу у конкретних умовах експлуатації чи споживання. Тобто якість проявляється не у безпосередніх властивостях, а саме

у тому, наскільки вони задовольняють конкретні потреби споживачів. Проте, як говорять останні теорії менеджменту, даний підхід варто доповнити та врахувати у ньому прогнозування потреб споживачів та тим самим сформуванню культуру споживання.

Наприклад, у попередньому столітті головним результатом розвитку підприємництва вважалося домінування у конкурентоспроможності якості продукції, а не цін. Тобто 80% споживачів приймали своє рішення, акцентуючи основну увагу на якості продукції. Завдяки цьому гідну конкуренцію міг скласти лише той товар, який мав за однакових умов виробництва та меншій собівартості, відповідно вищу якість. Ця ситуація дозволила створити та описати термін «нова конкуренція». [5]

Як показують результати останніх аналітичних оглядів наукових джерел щодо проблем якості, різносторонність підходів до розгляду якості як економічної категорії не виключає ідентифікації якості з точки зору досягнення відповідного рівня з позицій вимог ринку чи відповідності призначенню. Усі інші варіанти визначень зводять до орієнтації безпосередньо на очікування споживача. У сучасній теорії економіки стосовно якості усі економіко-організаційні аспекти проблеми, на жаль, залишились поза увагою. [8]

На сьогодні можна достеменно вважати, що якість виробів у загальній моделі досягнення потрібного рівня якості не можна розглядати окремо від інших складових підприємства, оскільки якість продукції – тільки одна з цих складових та за логічною послідовністю функціонування підприємства, її можна представити як похідну від всеохоплюючого комплексу показників якості, які можуть як мати, так і не мати кількісну інтерпретацію.

Забезпечення якості товару – одна з головних вимог сучасності та часу, коли абиякий товар вже не в змозі задовольнити споживача, як це було колись раніше за командно-адміністративною системою. У сучасних умовах саме споживача за правом можна вважати регулятором її рівня виробництва, а також сукупного попиту на ринку. [1]

Як показує досвід вітчизняних та світових підприємств, застосування систем менеджменту якості дає компаніями можливість всебічно підвищувати прибутковість та ефективність своєї діяльності та забезпечувати кінцевих споживачів тим товаром, який вони шукають.

Головними показниками якості товару прийнято вважати його технічні характеристики:

- Продуктивність
- Зовнішній вигляд
- Міцність
- Експлуатаційні властивості
- Рівень технічного обслуговування
- Надійність

Саме ці показники відображають відповідність вже готового товару необхідним стандартам та специфікаціям. [15]

Проте на практиці прийнято використовувати якомога більше різних показників якості продукції, що характеризують міру задоволення потреб споживачів. Такі показники прийнято поділяти на кілька груп за певними ознаками. Узагальнимо їх в табл. 1.1:

Таблиця 1.1

Види показників якості за різними ознаками

Ознака	Види показників
За видом оцінки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відносні, за допомогою яких прийнято оцінювати одну характеристику відносно іншої 2. Абсолютні, за допомогою яких можна виміряти одну характеристику
За кількістю характеристик якості	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплексні, за допомогою яких можна врахувати усі характеристики за певною системою 2. Одиничні, за допомогою яких вимірюється одна характеристика

За видами характеристик якості	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні, які відображають наскільки ефективно використання чи споживання товару 2. Ергономічні, які відображають наскільки у товарі враховані біологічні характеристики людини: гігієна, психологічні фактори тощо 3. Естетичні, які відображають зовнішній вигляд продукції 4. Технологічні, що відображають наскільки процес виготовлення виробу є економічним (як приклад: коефіцієнт уніфікації) 5. Надійні, що відображають здатність продукції зберігати певні властивості довгий час або певний термін 6. Екологічні, що відображають наявність шкідливого впливу товару на навколишнє середовище 7. Показники безпеки, що відображають наскільки безпечним є експлуатація товару 8. Патентно-правові, що відображають ступінь патентно-правової захищеності товару на міжнародному рівні
За способом отримання інформації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Органолептичний – використовує інформацію, яка отримується шляхом слуху, зору, чуття, смаку та дотику 2. Вимірювальний – використовує інформацію, отриману за допомогою вимірювальних приладів 3. Реєстраційний – використовує інформацію, отриману за допомогою підрахунку кількості ресурсів на створення і експлуатацію продукції 4. Розрахунковий – використовує інформацію, отриману за допомогою емпіричних чи теоретичних залежностей
За рівнем нормування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандартизовані, які повинні відповідати міжнародним стандартам 2. Регламентовані стандартами компанії 3. Нерегламентовані (дизайн виробу)

**узагальнено автором на основі [15]*

Управління якістю не слід вважати ізольованим видом діяльності відділів технічного контролю чи управління якістю. Оскільки процес управління якістю продукції буде ефективним тільки тоді, коли він буде охоплювати операції усіх підрозділів підприємства, зокрема тих, хто займається технологією, диспетчеризацією, проектно-конструкторськими розробками, пакуванням,

транспортуванням, виробництвом та маркетингом. Тобто процес управління якістю може включати діапазон починаючи з постачальника потрібного для виробництва матеріалу, і закінчуючи замовником. Надзвичайно важливою складовою контролю якості є наявність зворотнього зв'язку від споживачів. Це, безумовно, дасть змогу краще зрозуміти їх вимоги та, крім того, отримувати інформацію про сприйняття продукції споживачами. Політика підприємства щодо якості продукції може бути сформована як принципи діяльності підприємства або ж як довгострокові його цілі. Зазвичай вона включає в себе:

- Розширення існуючих ринків збуту
- Завоювання нових ринків збуту
- Орієнтацію на повне задоволення вимог споживачів
- Збільшення гарантійних термінів на товар
- Покращення стану економіки на підприємстві
- Досягнення такого технічного рівня продукції, який зміг би перевищити рівень підприємств-аналогів та/або конкурентів
- Покращення показників якості товарів
- Розвиток сервісу [25]

1.2. Формування та розвиток складових якості продукції підприємства

У загальному розумінні основою забезпечення якості товару вважається стандартизація продукції. Оскільки саме стандартами регламентуються вже встановлені вимоги і норми, яким продукція повинна відповідати, показники якості виробів, методи та засоби контролювання показників якості, загальні правила використання, пакування, зберігання, маркування продукції тощо.

На сьогоднішній день для багатьох компаній проблема підвищення якості постає на першому місці серед усіх інших. Вона має декілька аспектів, за якими необхідно слідкувати, серед яких: економічний, комерційний, технологічний, соціальний та організаційний. До того ж, у першу чергу варто вирішувати саме питання економічного характеру.

Серед технічних проблем забезпечення якості товару виділяють відсутність інноваційних упроваджень в процесі проектування продукції, використання технологій, які вже застаріли, а також порушення у дотриманні технологічної дисципліни. Проте не менш важливу роль у виробництві дійсно якісної продукції відіграють організаційні та соціально-економічні проблеми. До них можна віднести:

- Недостатню мотивацію працівників
- Недосконалість систем прогнозування
- Недосконалість систем планування потрібного рівня якості продукції
- Відсутність системи навчання працівників
- Відсутність самоконтролю на одній або кожній стадії виготовлення продукції

Для того, щоб забезпечити якість нової продукції кожному підприємству варто організувати виключно надійну базу постачальників необхідної сировини, комплектуючих та інших матеріалів для виготовлення продукції. Між іншим, постачальники мають бути надійними і стосовно якості матеріалу, і стосовно своєчасності (відповідно до встановлених між сторонами термінів) їх поставок. Існує безліч способів досягнення саме цієї мети: кожне підприємство може розробити свою стратегію або ж тактику. Саме тому ефективність роботи та успіх навіть відомих та передових виробників є різним та змінним у часі. Деякі підприємства задля забезпечення потрібної якості сировини своїх виробів створюють спеціальні служби або навіть лабораторії вхідного контролю. Інші ж – вважають за потрібне довірити цю справу постачальникам з метою економії. Надзвичайно велику роль відіграє метрологічна база. Оскільки для підприємства дійсно важливі проведення метрологічної експертизи технологічної і конструкторської документації під час підготовки виробництва, забезпечення контрольно-вимірвальними засобами високої якості, використання потрібної методики визначення якості матеріалів та вхідної сировини, а також заготовок, напівфабрикатів тощо, та повне виконання усіх належних технологічних процесів на усіх стадіях життєвого циклу товару. Оскільки саме усі

вищеперераховані дії дають підприємству змогу досягати високих успіхів у гарантуванні належної якості виробів. [6]

Проблема покращення якості продукції зазвичай вважається основним чинником у забезпеченні конкурентоспроможності товару, яка, в свою чергу, дозволяє компанії вийти на зовнішній на внутрішній ринки, забезпечити її високий імідж серед споживачів та стійке фінансове становище, а також одержувати максимальні прибутки. Тобто можна зробити висновок, що конкурентоспроможність продукції та її якість тісно пов'язані між собою. І саме через це визначення конкурентоспроможності зазвичай проводиться шляхом підрахунків групових і одиничних показників, лівову частку яких складають саме показники якості, і потім вже на основі цих показників обчислюють інтегральний показник конкурентоспроможності продукції. З вищеописаних фактів зниження якості продукції певним чином знижує і її конкурентоспроможність. Зниження конкурентних позицій продукції на ринку призводить до появи зворотніх тенденцій: зниження експорту товару, добробуту споживачів, зменшення попиту та обсягу продажів, а відповідно – прибутку та рентабельності і національного багатства. Тому, враховуючи дану ситуацію, виникає потреба у постійній та направленій безпосередньо на результат роботі виробників на підвищення якості товарів та їх конкурентоспроможності, а це має неабияке значення для споживача, підприємства та національної економіки.

В цілому конкурентоспроможність можна розглянути як всеохоплюючий комплекс споживчих та цінових характеристик продукції, які визначають її успіх серед конкурентів. Іншими словами – визначають перевагу над іншими аналогами в умовах обширної пропозиції товарів-конкурентів.

Зазвичай оцінка конкурентоспроможності продукції проводиться шляхом зіставлення продукції компанії зі схожою продукцією інших компаній. Показник конкурентоспроможності продукції прийнято розраховувати як відношення корисного ефекту до ціни споживання. За корисний ефект прийнято брати якість виробу.

Але в цілому конкурентоспроможність продукції визначається трьома групами показників:

1. Загальними витратами кінцевого споживача при задоволенні його потреб під час використання товару (технічне обслуговування, утилізація, ремонт, витрати на придбання);
2. Корисністю (ефект від використання, якість);
3. Конкурентоспроможністю товару (наприклад, канали збуту, сервісне обслуговування, спосіб просування товару, умови поставок та платежів тощо).

[16]

Рішення проблеми якості вважається невід'ємним елементом стратегії розвитку компаній у сучасному світі, а саме тому впровадження системи управління якістю продукції слід починати з визначення її місця у цілісній стратегії підприємства.

Система менеджменту якості продукції зазвичай реалізовується за допомогою міжнародних принципів та стандартів TQM – загального управління якістю. Діяльність щодо формування цієї системи спрямовується на підвищення, в першу чергу, конкурентоспроможності і якості продукції. І саме тому кожний процес, який так чи інакше пов'язаний з цією діяльністю потрібно розпочинати з аналізу потреб кінцевих споживачів та їх очікувань від експлуатації цієї продукції.

І саме з цієї причини зазвичай підприємствам рекомендують насамперед зайнятись розробкою маркетингової стратегії, яка зможе у повному обсязі відобразити особливості споживачів, та їх інтереси, а також характер переваг серед товарів-конкурентів, за допомогою яких компанія зможе досягти бажаного успіху.

Конкурентоспроможність та якість товару знаходяться у тісній взаємозалежності між собою та від режиму і якості поставок сировини, комплектуючих та матеріалів. Саме через це виникає потреба створення стратегії співробітництва підприємства зі своїми постачальниками. Аналіз та оцінка витрат, що пов'язані з якістю від ефекту безумовно потрібні задля планування

різноманітних заходів щодо покращення якості, виділення грошових та трудових ресурсів для здійснення цих покращень, а також усунення імовірних причин виробництва продукції низької якості. Тому важливою складовою стратегії компанії вважається система прозорого управлінського та бухгалтерського обліку у межах системи контролю якості продукції. [19]

Під формуванням комплексу функціональних стратегій та головної, загальної стратегії мається на увазі не тільки розробка системи стратегічних планів, проте і формування у провідних фахівців та власників підприємств стратегічного мислення, тобто скоординованого швидкого підходу до довгострокових перспектив компанії та прийняття рішень в оперативному режимі з орієнтацією на них. Стратегію якості зазвичай прийнято розглядати як найважливішу функціональну стратегію підприємства. Її розробляють як невід'ємну частину повної стратегії підприємства і саме тому керівництво підприємства під час прийняття рішень про розробку і подальше впровадження стратегії якості, має акцентувати увагу на формуванні повного комплексу стратегічних компонентів.

Повну відповідальність за якість продукції несуть або її виробник, або ж представник виробника, який має відповідні повноваження та довіреності. Найбільш ефективними у даній ситуації вважається інститут представників замовника. Ступінь управління якістю продукції в основному визначається професіоналізмом, корпоративною культурою співробітників, моральним та психологічним кліматом, а також ступенем розвитку інформаційних технологій.

Проте наявність у продукції чи послугах усіх складових якості вимагає неабияких витрат, до яких можна віднести:

1. Витрати, пов'язані з упередженням браку та дефектів (проекування, навчання робітників, планування тощо);
2. Витрати на усунення дефектів, що виникають на підприємстві (ремонт) та у споживачів (повернення);
3. Інформаційні витрати (лабораторний, операційний контроль, випробування під час експлуатації)

Дані витрати разом з витратами від виробництва низькоякісної продукції складають ціну якості, яка містить в собі ціну відповідності та ціну невідповідності.

Ціна невідповідності складається з витрат від незадовільної якості: витрати під час експлуатації (заміна, повернення, ремонт у гарантійному обслуговуванні), витрати на виробництві (виправлення дефектів тощо).

В свою чергу ціна відповідності складається з витрат на забезпечення якості, таких як: витрати на управління та контроль якості (наприклад, вхідний контроль комплектуючих і матеріалів, випробування зразків, лабораторні випробування, перевірка конструкцій виробів), витрати на упередження випуску низькоякісних виробів (навчання персоналу новітнім методам праці, вдосконалення технічних засобів, планування).

Якщо підприємство буде підвищувати якість продукції та послуг, то частини цих витрат можна уникнути та зекономити і тим самим збільшити долю прибутку. Проте деяких все ж уникнути неможливо (контроль, перевірка випробувального обладнання, аудит, навчання). [18]

Для того аби мінімізувати затрати на забезпечення якості, потрібно регулярно:

1. Збільшувати витрати на попереджувальні заходи. Це допоможе знизити витрати на усунення браку
2. Забезпечити доступне та зрозуміле споживачам співвідношення ціни та якості продукції чи послуги

Якість продукції досить багатовимірне поняття, тому основні його складові узагальнимо на рис. 1.1.

Як бачимо з рис. 1.1, якість продукції складається з багатьох складових, кожна з яких надзвичайно важлива для створення високоякісного продукту.

Тепер, в табл. 1.2, розглянемо складові якості саме послуг.

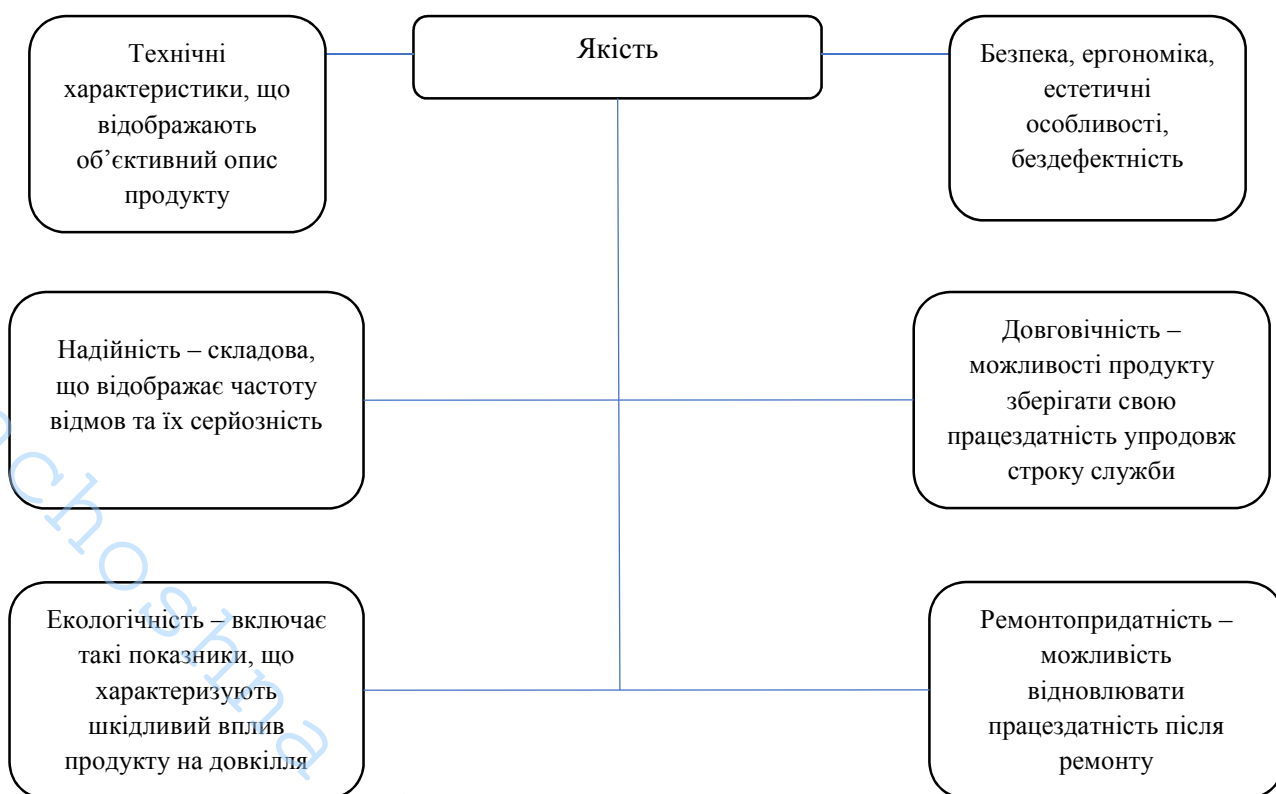

Рис. 1.1. Складові якості продукції

*узагальнено автором на основі [26]

Таблиця 1.2

Складові якості послуг

Складова	Її характеристика
Надійність	Точність, чесність та постійність виконання
Доступність	Легкість в отриманні доступу до послуги, зручний графік роботи, найменший час очікування
Гарантія якості	Надання компенсації клієнту у випадку, якщо послуга виявилась низькоякісною
Матеріальне оточення	Середовище, у якому ця послуга надається
Чуйність	Ставлення з розумінням до клієнта та його потреб і вимог, виявлення емпатії, бажання допомогти
Безпека	Конфіденційність інформації стосовно клієнта
Компетентність	Навички, знання, кваліфікація, які потрібні для надання послуги
Ввічливість	Ввічливе ставлення до клієнта та його потреб

*узагальнено автором на основі [11,35]

Як бачимо, існує досить багато складових якості послуг. Без однієї з них послуга вже не буде здаватись настільки високоякісною, як могла би. Тому підприємству необхідно регулярно покращувати та вдосконалювати кожен з цих складових.

1.3. Фактори забезпечення управління якістю продукції, робіт, послуг

У світі сучасних реалій та технологій існує дуже велика кількість чинників, які мають вплив на якість продукції.

Фактори, що мають вплив на якість продукції потрібно постійно враховувати та аналізувати на підприємстві, оскільки саме такий хід дій щодо них дасть змогу приймати влучні своєчасні рішення на основі актуальної інформації. Зокрема, це також дозволить вдосконалювати усі процеси виробництва відповідно до цих факторів, проектно-конструкторські розробки та забезпечити їх злагоджену роботу.

В загальному розумінні даний розподіл дає змогу більш детально підійти до вивчення питання та мінімізувати можливий негативний вплив на якість продукції.

У деяких джерелах, що стосуються якості приділяють особливу увагу людському фактору та пропонують розглядати його як окрему самостійну групу.

Структуру факторів впливу представимо у табл. 1.3.

Слід також зазначити, що перелік усіх вищезазначених факторів стосується того етапу виробництва, який іде перед етапом проектно-конструкторських робіт, якість яких безпосередньо залежить від таких чинників: техніко-економічне обґрунтування конструкції, широке застосування відомих схем, передпроектна оцінка товару чи послуги з урахуванням зарубіжних патентів або ж вітчизняних, максимальна експлуатація унікальних, але стандартизованих деталей, агрегатів тощо, перевірка технічної та нормативної документації.

Структура факторів впливу на якість продукції

Вид факторів	Їх поділ
Зовнішні	Політичні
	Економічні
	Ринкові
	Конкурентні
	Соціальні
	Міжнародні
	Технологічні
Внутрішні	Експлуатаційні
	Організаційні
	Виробничі
	Соціальні
	Інформаційні
	Технічні

**узагальнено автором на основі [10]*

Проте так само важливим є підтримання якості послуг та продукції ще на етапі їхнього використання, що забезпечується гарантійним обслуговуванням за належного використання товару чи послуги.

Зовнішні фактори вважаються фундаментом для формування системи управління якістю в сучасних умовах ринкових відносин, оскільки можуть мати як опосередкований, так і безпосередній вплив на якість послуг чи продукції, так як вони не залежать від діяльності підприємства.

Підприємство не може жодним чином здійснювати вплив на фактори зовнішнього середовища, проте своєчасне їх врахування допоможе забезпечити швидку адаптацію підприємства до змін у конкурентному середовищі. Саме тому серед усіх зовнішніх факторів особливу увагу приділяють саме конкурентним.

При даному розподілі внутрішні та зовнішні фактори зберігають свої властивості та розподіл на основні складові. Хоча більше уваги приділяється саме на те, що за наявності у компаній ідентичного обладнання та виробничих технологій – саме людський фактор при цьому буде вирішальним та визначальним. До людського фактору прийнято відносити:

1. Досвід персоналу
2. Зацікавленість персоналу
3. Активність та ініціативність працівників
4. Наявність наставництва
5. Обмін передовим досвідом
6. Кваліфікацію персоналу
7. Професіоналізм персоналу

Охарактеризуємо більш детально внутрішні фактори, які впливають на якість продукції:

1. Виробничі фактори – виникають під час виробництва продукції
2. Експлуатаційні фактори – ті, що впливають на якість продукції чи послуги у процесі її використання. До них відносять фактори дотримання технічної документації, усіх видів ремонтів та проведення регламентних робіт
3. Фактори інформаційної оперативності – фактори, що забезпечують своєчасне надходження потрібної інформації усім зацікавленим особам
4. Економічні фактори – витрати на випуск та реалізацію продукції, на забезпечення потрібного рівня якості продукції, якого вимагає політика ціноутворення та система економічної мотивації персоналу за виробництво високоякісної продукції
5. Технічні фактори по праву можна називати фундаментом якості продукції. Оскільки вони мають на меті впровадження нових технологій та технік, використання інноваційних матеріалів, що є основою для випуску продукції високого конкурентного рівня
6. Соціальні фактори – відображають рівень освіти персоналу, їх кваліфікацію, клімат колективу, мотивацію персоналу, підвищення кваліфікації, профпідготовку кадрів
7. Організаційні фактори – фактори, що відображають стан вирішення нагальних питань на виробництві, серед яких оперативне планування, підвищення кваліфікації персоналу, підвищення відповідальності серед персоналу за продукцію, яка виробляється, забезпечення культури виробництва

Усі фактори, що мають вплив на якість продукції можна відобразити у вигляді діаграми Ішікави (рис. 1.2).

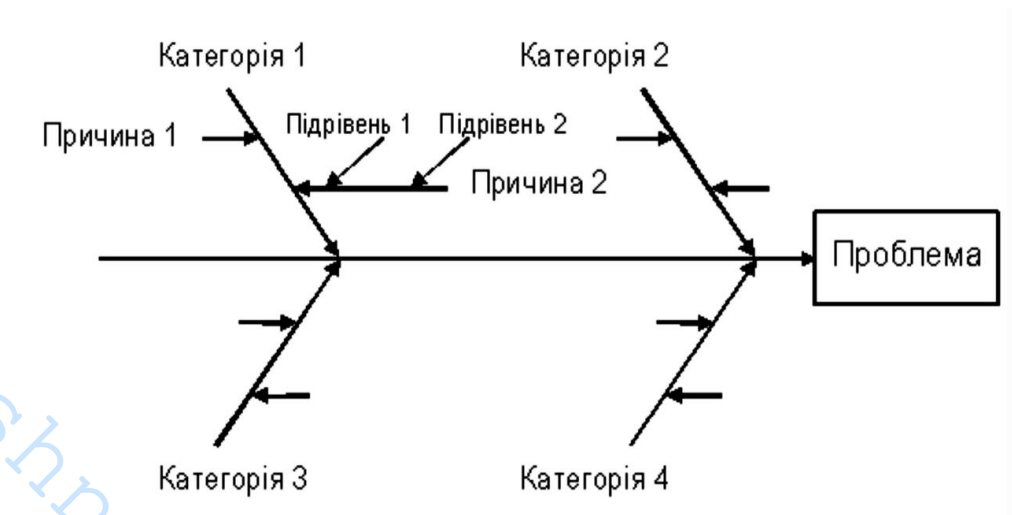

Рис. 1.2. Діаграма Ішікави

Завдяки їй можна помітити, що основна увага приділяється саме факторам внутрішнього середовища організації. У підході за даною діаграмою усі фактори прийнято розміщувати послідовно, у порядку проходження продукцією цих етапів у її життєвому циклі всередині організації:

1. Проектування (вихідні матеріали)
2. Виробництво (людина, техніка)
3. Контроль продукції та її якості (методи контролю)

Кожен з цих елементів має безпосередній вплив на якість продукції чи кінцевої послуги.

Проте за інших обставин та умов основний акцент потрібно робити на людському факторі як головному фактору конкурентоспроможності товару та продукції у сучасних умовах ринкових відносин.

Зі сторони даного підходу також розглядають ті фактори, які впливають на якість з боку організації внутрішнього середовища компанії. Особливу увагу при формуванні внутрішньої організації забезпечення якості надають стану техніки, типу продукції, яка виготовляється, забезпеченості матеріалами, якості трудових ресурсів, матеріальному стимулюванню чи покаранню персоналу. [2, с. 25]

Існує також поділ факторів на об'єктивні та суб'єктивні. Його наводить Момот О.І. Об'єктивними він називає такі фактори: технічний рівень обладнання, технічний рівень устаткування, рівень технологій, організаційну підготовку виробництва тощо, а от суб'єктивними називає особисту зацікавленість персоналу у результатах праці, їх освіту, професійну майстерність тощо.

Проте існують також і фактори, які створюють перешкоди виробництву високоякісної продукції. До них відносять будь-які негативні прояви вищенаведених факторів.

Іншими словами низька якість засобів праці та предметів, а також технологічних процесів, повна відсутність на підприємстві чіткої та ефективної системи управління якістю, недостатньо ефективна організація виробництва, праці та управління, відсутність будь-якого аналізу та обліку витрат, недостатньо висока кваліфікація працівників, низька їх зацікавленість і мотивація, відсутність можливостей виходу на зовнішній ринок, спаплюжена репутація підприємства, відсутність нормативно-правової бази у сфері якості послуг тощо. [30, с. 114]

Фактори впливу на якість продукції необхідно аналізувати, враховуючи ті умови, у яких прийнято їх формувати. Досить часто умови досягнення високої якості продукції мають визначальний вплив на усі сили, що змінюють певні властивості цієї продукції.

Серед умов забезпечення якості продукції можна виділити внутрішні та зовнішні. Розглянемо їх структуру більш детально на рис. 1.3.

З даного рисунку можна помітити, що і зовнішні, і внутрішні умови надзвичайно важливі для забезпечення якості продукції. Їх велика кількість і це означає, що кожна з них невід'ємна складова якості продукції чи послуг.

Серед основних факторів, що впливають на якість продукції, також можна назвати сертифікацію та стандартизацію.

Велика кількість підприємців зараз говорять про те, що інструкції та правила, встановлені стандартами не є обов'язковими для дотримання. Але, якщо дослідити це питання детальніше, можна зрозуміти, що стандартами

визначаються методи досягнення тих обов'язкових вимог, що вказані у директивах ЄС, які приймаються на законодавчому рівні.

Потреба у стандартизації для продукції хоч і не є, на жаль, чітко регламентованою, проте вона є обумовленою вимогами вітчизняного ринку та потребою у виході на міжнародні ринки.

Станом на сьогодні стандартизація продукції і послуг є сприятливою умовою для торгівлі, оскільки має однакові підходи до якості продукції, до технічної сумісності, можливості взаємозамінності продукції, безпеки довкілля. Вона також супроводжує товар чи послугу протягом усього її життєвого циклу та виступає нетарифною формою регулювання якості.

Рис. 1.3. Умови забезпечення якості продукції

**узагальнено автором на основі [13]*

Зазвичай відносини у сфері якості прийнято регулювати на декількох рівнях. Узагальнимо їх у табл. 1.4.

Рівні регулювання відносин у сфері якості

Рівень	Його характеристика
Національний	Органи законодавчої влади, Академія якості, Український міжнародний фонд якості, Українське товариство якості, Держкомітет України з питань технічного регулювання і споживчої політики
Регіональний	Адміністрації, міністерства, технічні управління
Міжнародний	Бюро Верітас, Міжнародна організація зі стандартизації, Європейський комітет зі стандартизації
Рівень суб'єкта господарювання	Відділ стандартизації, відділ технічного контролю

**узагальнено автором на основі [21]*

Усі ці органи регулювання проблем та питань у сфері якості свідчать про постійну та стабільну регламентацію відносин у цій сфері.

Але вимоги до якості продукції та послуг регулярно змінюються, і саме тому вдосконалення якості на всіх рівнях виробництва в жодному разі не повинне припинятись.

Саме тому потреба у дослідженні та аналізі факторів, які мають вплив на формування якості продукції обумовлюється безперервним розвитком світових технологій, посилення конкуренції між підприємствами-виробниками, зростанням за зміною споживчих потреб.

1.4. Економічна оцінка ефективності формування системи управління якістю

Управлінські технології щодо забезпечення якості продукції чи послуг являють собою індивідуальну стратегію досягнення успіху серед конкурентів. Зазвичай ця стратегія доступна для груп інших підприємств, що і робить її соціально важливою у стратегічних інноваціях. У даному розумінні поняття «стратегія» стосується діяльності щодо формування ринку та здійснення впливу на нього. А з наукової точки зору проблема оцінки ефективності управління

якістю продукції полягає безпосередньо у тому, аби з великої кількості унікальних для підприємств ситуацій виділити якісь загальні закономірності та тенденції. І саме тому, щоб проаналізувати певні успіхи у сфері управління якістю продукції чи послуги певного підприємства застосовують порівняльний аналіз відмінних якостей та характеристик організації виробництва. [27, с. 60]

У загальному розумінні існує твердження по те, що саме конкуренція серед нових технологій забезпечення якості свідчить про економічний розвиток та зростання галузі чи окремого підприємства. Саме тому конкурентну перевагу підприємства можна охарактеризувати за допомогою відносних його переваг.

Підприємства України завжди прагнули до вирішення проблем управління якістю. Еволюція даного питання почалась ще на початку 90-х рр. минулого століття з настанням дефіциту капіталів. Тоді існував надлишок трудових ресурсів при низьких зарплатах та можливість менеджменту якості при жорсткому адміністративному контролі. В цілому до 1995 року управління якістю поступово зазнавало змін, оскільки продовжувався дефіцит капіталу та зростав дефіцит висококваліфікованих кадрів у напрямку організації та управління якістю. Слід зазначити і те, що спрямованість підприємств на покращення якості не збільшило чисельність управлінських посад для організації та формування системи управління якістю. Реалії сучасного звіту значно змінились. І станом на сьогодні підприємство, що відповідально ставиться до якості власного продукту, регулярно потребує компетентних у цій сфері працівників. [34, с. 55]

Оптимізація системи управління якістю на підприємстві передбачає надання чиннику управління витратами (в тому числі витратам на якість продукції) основної ролі у цій справі. Беручи до уваги дослідження науковців щодо цієї теми, можна виділити кілька питань у цій сфері, які потребують наукового розв'язання:

- 1) Обґрунтування критеріїв оцінки щодо відстеження змін якості продукції та послуг і у тому числі якості продукції під час оцінки ефективності проектів задля реалізації заданих програм якості

2) Визначення принципів моделювання стратегії та стратегічного розвитку підприємства на основі розвитку, підвищення та підтримання якості. Дослідимо ці два напрями поглиблено.

Перший принцип передбачає виконання таких умов підприємством:

1) Зростання витрат як якісний фактор. У даній ситуації повинні зростати витрати безпосередньо на якість, а також витрати на якість, що стосуються інновацій.

2) Ріст рентабельності функціонування підприємства.

3) Ріст продуктивності праці в результаті запровадження програм якості. Ефект зростання та його досягнення вважаються обов'язковими для забезпечення повної ефективності програм якості.

Основним етапом визначення ефективності управління витратами, які йдуть на якість продукції є констатація поточної ситуації на якийсь період. Там визначаються структура витрат на якість, а також втрати через брак продукції.

Саме тому економічна оцінка ефективності формування системи управління якістю відіграє надзвичайно важливу роль та вважається основним важелем для забезпечення регулярного покращення результатів діяльності підприємства, що засновується на аналізі та використанні актуальної інформації, дотримання цілей у сфері якості персоналом та виконання поставлених планів, прийняття раціональних рішень керівництвом підприємства тощо. Дана оцінка зазвичай здійснюється шляхом використання якось з методів кваліметрії: змішаного, диференціально комплексного чи статистичного. [31, с. 59-62]

Проведення досліджень щодо проблеми оцінки ефективності формування системи управління якістю привели до виділення декількох підходів до її оцінки:

1. Системний
2. Маркетинговий
3. Процесний
4. Комплексний

Безпосередньо кожен із цих методів має свої відмінні характеристики, які обов'язково потрібно враховувати при прийнятті управлінських рішень або ж під

час практичного застосування. Власні методи оцінки результативності процесів системи управління якістю пропонували Івченко О.В., Динник О.Д., Залога В.О. та Г.М. Трищ. Запропоновані ними методи дають можливість наочно за допомогою графіків побачити функцію бажаності, врахувати незначні відмінності у показниках, проте не дає змоги для формування матриці прийняття рішень по підвищенню якості, для оцінки результатів системи управління якістю з точки зору окремих учасників процесу управління та етапів життєвого циклу продукції. [23]

На сьогодні оцінка результативності діяльності підприємства зазвичай здійснюється за допомогою порівняння планового та фактичного виходів, а такий підхід не дає можливості побачити повну картину про роботу системи та її підрозділів і процесів.

Проте достеменно результативність системи управління якістю продукції можна дослідити лише завдяки стандартам ISO 9000:2000. За їх допомоги ефективність визначається як ступінь реалізації діяльності та результатів, що була заплановані. При цьому ефективність прийнято розглядати як співвідношення використаних ресурсів та досягнутих при цьому результатів.

Отже, виходячи з визначення поняття ефективності встановити точне значення цього показника видається неможливим без урахування витрат на якість.

В цілому методика економічної оцінки ефективності системи управління якістю не регламентується якимись стандартами або ж нормативними актами, проте вони вважаються одними з головних інструментів для вдосконалення будь-якого підприємства у сфері якості. У сьогоденних реаліях кожна компанія має проблеми з економічною оцінкою ефективності формування та розвитку системи управління якістю. Для проведення даної оцінки потрібно розробити такі методики, які будуть враховувати усі особливості діяльності компанії у конкретній галузі. [33]

Під час проведення економічної оцінки важливо детально розкрити усі можливі сторони діяльності підприємства, враховуючи кожний аспект, який має

безпосередній вплив на ефективність усієї системи в цілому. Тому що загальна економічна оцінка ефективності системи управління якістю може бути представлена у вигляді середнього значення прорахованих показників в усіх сферах діяльності підприємства. [12]

Ефективність системи управління якістю – це той показник, що показує ступінь реалізації встановлених щодо планів показників та ступінь досягнення запланованих результатів. Враховуючи багатогранну діяльність підприємств, доцільно узяти за максимальну економічну оцінку ефективності системи управління – 100%.

Для достеменною класифікації моделі щодо визначення показників ефективності системи управління якістю можна використовувати наступні складові:

- 1) Персонал – перспектива, яка оцінює ті результати компанії, яких вона досягла стосовно задоволення інтересів працівників
- 2) Фінанси – перспектива, яка оцінює фінансові результати підприємства, що мають неабиякий вплив на задоволення інтересів кредиторів, а також у певній мірі відображають ефективність роботи топ-менеджерів компанії
- 3) Суспільство – показник, який зазвичай оцінює ті результати, яких компанія досягла по відношенню задоволення вимог споживачів на усіх рівнях ринків
- 4) Ринок – перспектива, що зазвичай оцінює результати підприємства на ринку та співвідношення задоволених потреб зовнішніх споживачів
- 5) Внутрішні бізнес-процеси підприємства – перспектива, що оцінює результативність процесів підприємства, які мають прямий вплив на задоволення інтересів споживачів та якість продукції чи послуг.

В цілому оцінка результативності втілення інструментів системи управління якістю буде також залежати від цілей аудиту, які поставлені перед експертною комісією. [32]

Методика економічної оцінки ефективності системи управління порівнює загальноприйняті еталонні значення та реальні значення на підприємстві. Під час оцінки ефективності системи за допомогою даної методики планується досягнення наступних цілей:

- 1) Отримання об'єктивних даних стосовно процесу, що вивчається
- 2) Можливі шляхи покращення цього процесу
- 3) Налагодження взаємовідносин між усіма процесами підприємства
- 4) Розгляд та додання уточнень до моделей цих процесів

Методика економічної оцінки ефективності системи управління якістю бере за основу залежність, яку можна визначити як результативність трьох груп процесів діяльності підприємства: допоміжних, основних та керівних. Ця залежність зазвичай виражається у відсотках та коефіцієнтах вагомості груп даних процесів. Коефіцієнти вагомості визначаються експертами, які і ставлять їм ту оцінку, яку вважають за потрібне. Експертами, згідно даної методики, зазвичай є керівники структурних підрозділів або ж представники керівництва.

Згідно даної методики більша частина коефіцієнту вагомості припадає на основні складові системи управління якістю. Оскільки саме через них проходить зв'язок між споживачем, підприємством та постачальником. Коефіцієнт вагомості допоміжних та керівних процесів ділиться у рівних долях.

Після аналізу усіх даних зазвичай обирають градацію оцінок. Система управління якістю вважається неефективною, якщо отримує показник від 0% до 40%. Якщо ж до 65%, то це означає низький рівень ефективності, до 75% - середній, до 85% - достатньо ефективний. А от якщо показник наблизений до 100% - система управління якістю на підприємстві неабияк ефективна.

Для того аби вирішити проблеми у великих галузевих комплексах розробляють методики щодо визначення ефективності системи управління якістю на підприємстві відносно окремого підприємства або ж галузі в цілому.

Показники ефективності – це своєрідне відображення дій, що реалізуються у системи управління якістю та які обрані у процесі прийняття рішень. Будь-яке

прийняте заново рішення та зміни, що ним викликані відображаються у динаміці відповідних показників ефективності системи управління.

Отже, для оцінки системи менеджменту якості доцільно розраховувати інтегральний показник рівня якості продукції. Він враховує абсолютно усі етапи життєвого циклу виробу та обчислюється на основі підрахунку середньгеометричної величини показників за такою формулою:

$$R_{\text{ісуя}} = \sqrt[6]{R_1 * R_2 * R_3 * R_4 * R_5 * R_6}, \quad (1.1)$$

де $R_{\text{ісуя}}$ - інтегральний показник, який визначає ефективність інтегрованої системи управління якістю

R_1 - показник рівня якості концепта інноваційного продукту;

R_2 - показник рівня якості конструкторських, технологічних розробок;

R_3 - показник рівня якості дослідного зразка;

R_4 - показник рівня якості матеріально-технічного забезпечення;

R_5 - показник рівня якості виробництва;

R_6 - показник рівня якості після продажного обслуговування. [9]

Станом на сьогодні ще немає спільної розробленої методики для економічної оцінки ефективності системи управління якістю. Саме тому кожне підприємство самостійно вирішує яку з методик, яка пропонується вченими доречно застосувати та яким підходом керуватись задля підвищення ефективності діяльності підприємства та якості його продукції.

Висновок до першого розділу

З упевненістю можна сказати, що якість – це рухома складова діяльності підприємства. На сьогодні управління якістю є важливим чинником функціонування кожного підприємства. Технології не стоять на місці і саме тому важливість розвитку власної системи управління якістю у наш час вважається одним з основних питань для вирішення у кожній компанії. Якість прямо впливає на прибутки підприємства, його рентабельність, його успішність. Тому, аналізуючи ці показники, варто звернути увагу також і на те, наскільки сучасна та розвинена система менеджменту якості на підприємстві.

Система управління якістю на підприємстві вважається основою його успішного функціонування. Оскільки якщо продукція чи послуга будуть високоякісними – споживачі будуть задоволені, а, отже, будуть купувати знову і знову, що для підприємства означає – збільшення прибутків та розвиток ефективної діяльності.

Задля того, щоб сформувані успішну систему управління якістю підприємству необхідно залучати компетентних у цій сфері фахівців. Оскільки правильний аналіз якості товарів-конкурентів та їх характеристик, постійний контроль персоналу за дотриманням вимог виробництва, розробку стратегії щодо підвищення якості товару чи послуги зможуть зробити тільки обізнані у цьому люди. Наймання таких фахівців допоможе підприємству зменшити втрати від низькоякісних товарів, уникнути великої кількості повернень товару та скарг від споживачів.

Для підтримання своєї продукції на високому рівні на ринку підприємству необхідно постійно стежити за новими технологіями та інноваціями. Це допоможе випередити конкурентів та виділитись серед них, привернувши увагу споживача саме до продукції свого підприємства. Для цього потрібно вкладати кошти в оновлення обладнання, технологій виробництва, аналізу ринку та новітніх технологій. Оскільки кожна з цих складових також має неабиякий вплив на якість товарів чи послуг.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АВІАТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальна техніко-економічна характеристика діяльності КПМА «Київ (Жуляни)»

Аеропорт «Київ» імені Ігоря Сікорського - другий в Україні за пасажиропотоком. За останні кілька років (до часів всесвітньої пандемії) аеропорт демонстрував стрімкий зріст показників прибутку, рентабельності та збільшення кількості перевезених пасажирів. І хоча він не настільки масштабний як аеропорт «Бориспіль» - це ні на трохи не знижує його значимість.

Територія аеропорту займає площу 265 га, серед яких злітно-посадкова смуга довжиною 2310 метрів (до масштабного ремонту у 2009 році вона була довжиною 1800 м).

За формою власності аеропорт вважається комунальним підприємством із Класифікацією видів економічної діяльності 52.23 – допоміжне обслуговування авіаційного транспорту.

На сьогодні юридично аеропорт вважається комунальною власністю Києва, хоча 16 років тому були спроби підпорядкувати його Міністерству транспорту та зв'язку задля утворення аеропорту комерційної та малої авіації.

Також у зв'язку з стрімкою забудовою столиці та підвищення вартості землі у ній були плани знести аеропорт, а рейси перенести у приміські аеропорти такі як Авіабаза Васильків або «Антонов», проте ці плани так і не отримали втілення у життя. На сьогодні на територію КПМА розташований найбільший в Україні та один із найбільших в усьому світі Державний музей авіації, де кожен відвідувач просто неба може побачити велику кількість військової та цивільної техніки, отримати екскурсію та провести фотосесію. Щорічно (до часів пандемії)

там проводились різні виставки. Зокрема, Old Car Land – виставка раритетних автомобілів.

До складу аеропорту також відносять учбовий центр «МАСТЕР-АВІА» - сертифікований навчальний заклад цивільної авіації. У ньому мають право здійснювати професійну підготовку та підвищення кваліфікації персоналу.

Рівно 12 років тому – з 11 травня 2009 року аеропорт почав цілодобову роботу.

У 2012 аеропорт значно розбудували під час підготовки до чемпіонату «Євро-2012». Тоді було відкрито термінал «А», який став найбільшим терміналом аеропорту і міг пропустити 320 пасажирів за годину. Згодом, у 2013 році у експлуатацію було введено термінали «D» та «B».

За статистикою, 2018-й рік був найкращим роком для аеропорту за кількістю пасажирів (рис. 2.1). Тоді за 365 днів своєї роботи «Київ» обслужив 2 812 300 пасажирів, що на 961 тисячу більше, ніж у 2017 році, та на 195 тисяч більше, ніж у 2019 році. 2020-й рік став для аеропорту максимально збитковим. Тоді через відсутність перевезень та закриття усіх авіаційних кордонів «Київ» втратив 80% свого пасажиропотоку, а доходи знизились на 92%. Тоді керівництво аеропорту заявило про те, що не аеропорт переживе кризу без підтримки держави та неодноразово зверталось до держави за фінансовою та регуляторною підтримкою.

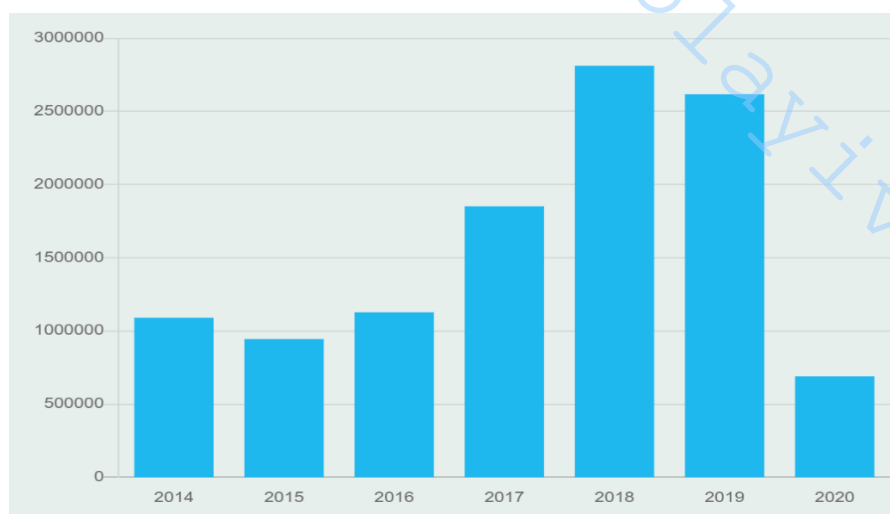

Рис. 2.1. Статистика пасажиропотоку аеропорту за роками

Для порівняння розглянемо пасажиропотік аеропорту «Київ (Жуляни)» (рис. 1.4) та статистику авіаперевезень в Україні у 2020-му році (рис.2.2).

Рис.2.2. Статистика польотів українських аеропортів у 2020-му році [29]

22 березня 2018 року рішенням Київської міської ради аеропорту було присвоєно ім'я авіаконструктора Ігоря Сікорського.

Аналіз ефективності виробничо-господарської діяльності КПМА «Київ (Жуляни)» включає в себе велику кількість показників. Тому порахуємо їх усі послідовно.

Для того, щоб проаналізувати стан, рух та ефективність використання основних засобів скористаємось даними фінансової звітності підприємства (табл.2.1).

Динаміка основних засобів у 2016-2021 р.р.

Показник	На кінець року (2016)	На кінець року (2017)	На кінець року (2018)	На кінець року (2019)	На кінець року (2020)	Абсолютне відхилення			
						2017-2016	2018-2017	2019-2018	2020-2019
Основні засоби	239924	271346	321873	363812	351860	31422	50527	41939	-11952
Первісна вартість	544780	589866	658814	717530	731607	45086	68948	58716	14077
Знос	304856	318520	336941	353718	379747	13664	18421	16777	26029

*узагальнено автором на основі [28]

Показники ефективності використання та стану основних засобів можна поділити на три групи:

1. Забезпечення підприємства основними засобами (фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства)

2. Стан основних засобів (коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт придатності)

3. Ефективність використання основних засобів (фондовіддача, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів) [4, с. 262]

Обчислимо забезпечення підприємства основними засобами за такими показниками:

1. Фондомісткість:

$$\Phi_M = \frac{\text{Воз}}{\text{Под}}, \quad (2.1)$$

де Φ_M - фондомісткість

V_{O3} – загальна вартість основних засобів

$\Pi_{Oд}$ – прибуток від реалізації продукції

$$\Phi_{M2016} = \frac{239924}{127824} = 1,88$$

$$\Phi_{M2017} = \frac{271346}{178815} = 1,52$$

$$\Phi_{M2018} = \frac{321873}{236170} = 1,36$$

$$\Phi_{M2019} = \frac{363812}{184257} = 1,97$$

$$\Phi_{M2020} = \frac{351860}{85995} = 4,09$$

2. Фондоозброєність:

$$\Phi_{O3} = \frac{V_{O3}}{ЧП}, \quad (2.2)$$

Щоб чіткіше побачити динаміку змін фондоозброєності аеропорту «Київ (Жуляни)», розглянемо її на рис. 2.3.

1. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства:

$$K_{pв} = \frac{V_{O3}}{V_{Mп}}, \quad (2.3)$$

де $K_{pв}$ – коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства

$V_{Mп}$ – вартість майна підприємства

Вартість майна підприємства обчислюється як підсумок активу балансу та підсумок пасиву балансу.

$$K_{pв2016} = \frac{239924}{3840054} = 0,062$$

$$K_{pв2017} = \frac{271346}{3956618} = 0,069$$

$$K_{pв2018} = \frac{321873}{4106048} = 0,08$$

$$K_{PB2019} = \frac{363812}{4129316} = 0,088$$

$$K_{PB2020} = \frac{351860}{3878310} = 0,091$$

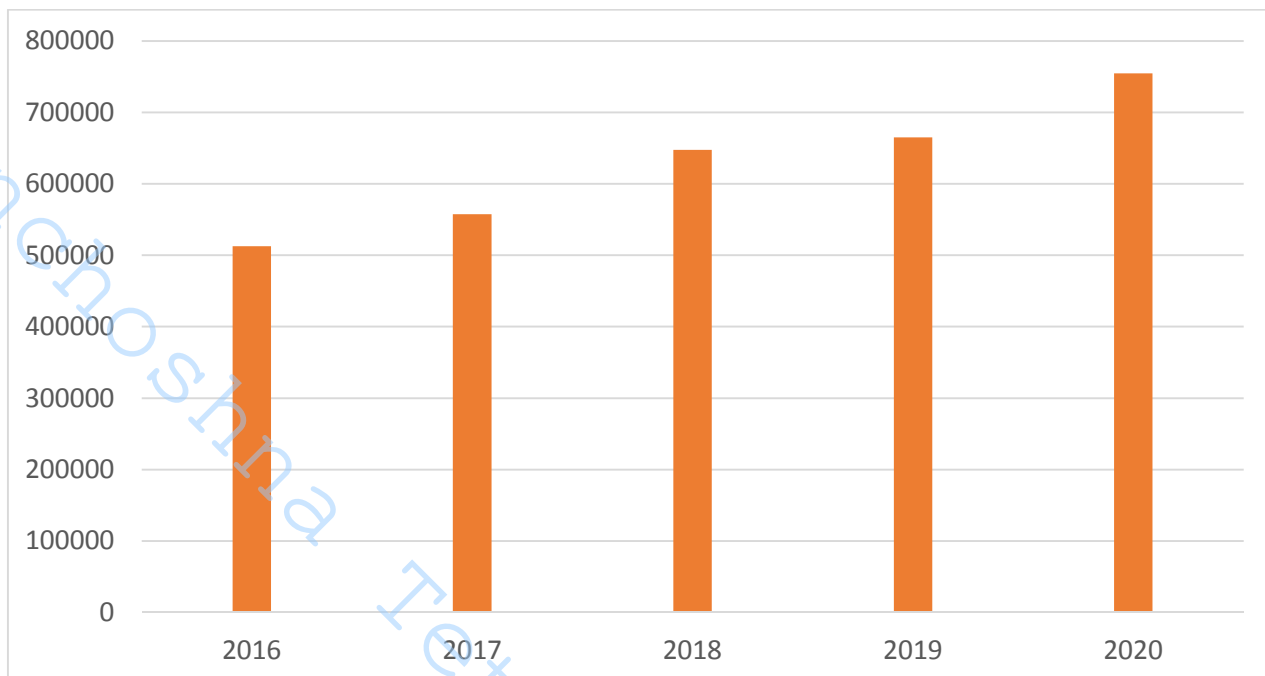

Рис. 2.3. Динаміка змін фондоозброєності підприємства у 2016-2020 р.р.

Обчислимо ефективність використання основних засобів:

1. Фондовіддача:

$$\Phi_B = \frac{\text{Под}}{\text{Воз}}, \quad (2.4)$$

де Φ_B - фондovіддача

$$\Phi_{B2016} = \frac{127824}{239924} = 0,53$$

$$\Phi_{B2017} = \frac{178815}{271346} = 0,66$$

$$\Phi_{B2018} = \frac{236170}{321873} = 0,73$$

$$\Phi_{B2019} = \frac{363812}{184257} = 1,97$$

$$\Phi_{B2020} = \frac{85995}{351860} = 0,24$$

Щоб краще побачити динаміку змін показника фондівдачі, розглянемо його на рис. 2.4:

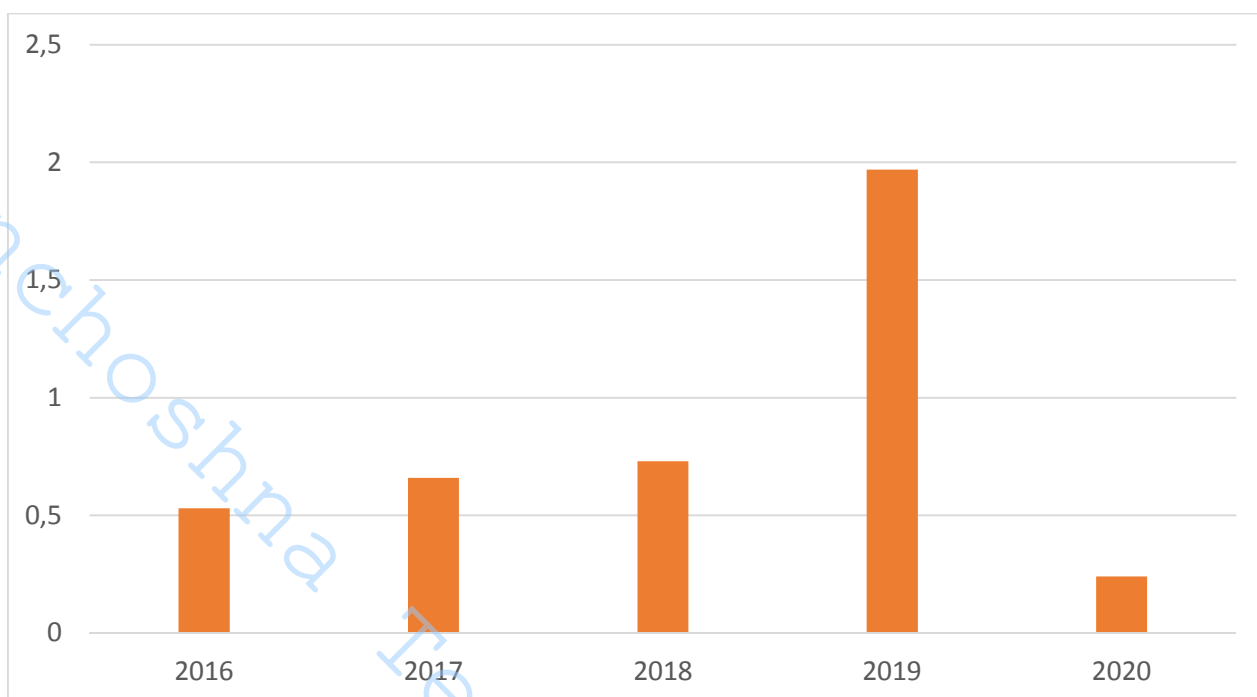

Рис. 2.4. Динаміка зміни показника фондівдачі у 2016-2020 р.р.

2. Рентабельність основних засобів:

$$P_A = \frac{Пч}{Воз}, \quad (2.5)$$

де P_a – рентабельність основних засобів

$$P_{OЗ2016} = \frac{35303}{239924} = 0,15$$

$$P_{OЗ2017} = \frac{56234}{271346} = 0,21$$

$$P_{OЗ2018} = \frac{73620}{321873} = 0,23$$

$$P_{OЗ2019} = \frac{18035}{184257} = 0,10$$

$$P_{OЗ2020} = \frac{-32190}{351860} = -0,10$$

Розглянемо динаміку рентабельності основних засобів на рис. 2.5:

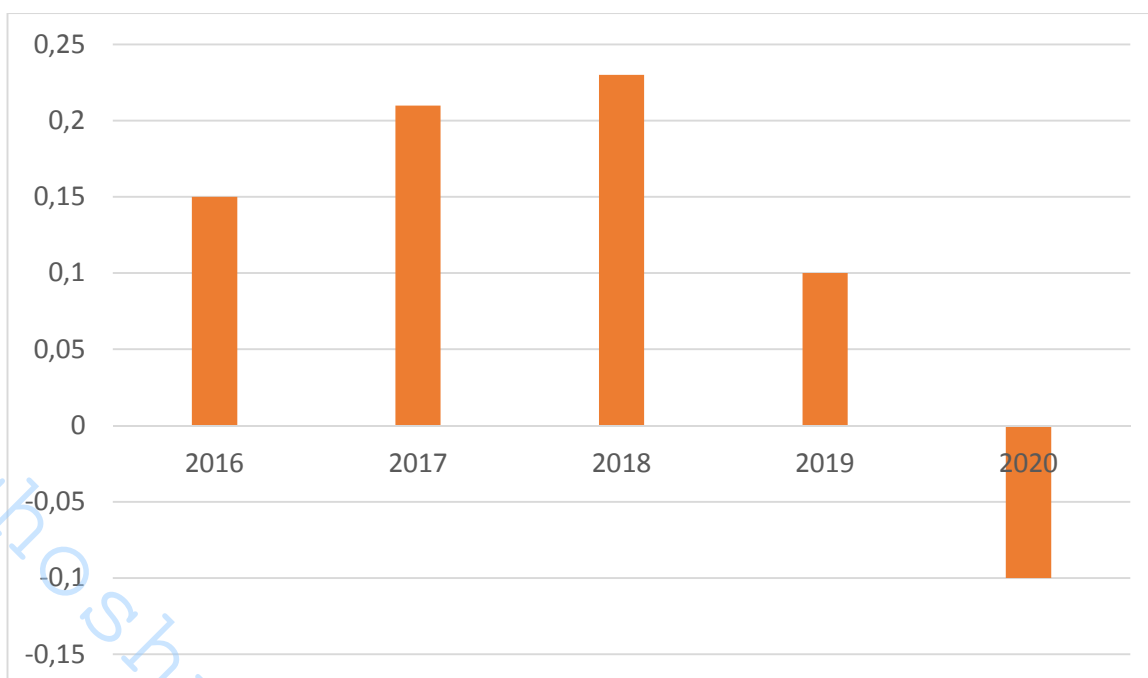

Рис.2.5. Динаміка рентабельності основних засобів за 2016-2020 р.р.

Як бачимо з виконаних розрахунків та наочного відображення на рис. 2.5, 2019 та 2020 роки були не найкращими на підприємства. Рентабельність основних засобів стрімко впала. В першу чергу, це обумовлено пандемією та її наслідками, у зв'язку з якою кількість перевезень різко впала та деякий час взагалі була відсутня. Наприклад, у 2020-му році аеропорт не отримав чистого прибутку, проте зазнав колосальних збитків.

Розглянемо наочно як змінилось використання основних засобів у КПМА «Київ (Жуляни)» у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз динаміки використання основних засобів на підприємстві за 2016-2020 р.р.

Назва показника	Роки					Абсолютне відхилення			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017 - 2016	2018 - 2017	2019 - 2018	2020 - 2019
Фондомісткість	1,88	1,52	1,36	1,97	4,09	-0,36	-0,16	0,61	2,12
Фондоозброєність	512,7	557,2	647,6	665,1	754,5	44,5	90,4	17,5	89,4

Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства	0,062	0,069	0,08	0,088	0,091	0,007	0,011	0,008	0,003
Фондовіддача	0,53	0,66	0,73	1,97	0,24	0,13	0,07	1,24	-1,73
Рентабельність основних засобів	0,15	0,21	0,23	0,10	-0,10	0,06	0,02	-0,13	-0,2

*узагальнено автором на основі [22]

Для того, щоб належним чином провести аналіз динаміки, структури та ефективності використання оборотних коштів розрахуємо такі коефіцієнти:

1. Коефіцієнт оборотності оборотних активів:

$$K_{об} = \frac{Под}{C_{зок}} \quad (2.6)$$

де $K_{об}$ – коефіцієнт оборотності оборотних коштів

$C_{зок}$ – середні залишки нормованих оборотних коштів

$$C_{зок} = \frac{ОК_{поч.р.} + ОК_{кін.р.}}{2}$$

$$C_{зок2016} = \frac{36270 + 62602}{2} = 49436 \text{ тис. грн.}$$

$$C_{зок2017} = \frac{62602 + 88871}{2} = 75736,5 \text{ тис. грн.}$$

$$C_{зок2018} = \frac{88871 + 112765}{2} = 100818 \text{ тис. грн.}$$

$$C_{зок2019} = \frac{112765 + 96758}{2} = 104761,5 \text{ тис. грн.}$$

$$C_{зок2020} = \frac{96758 + 89545}{2} = 93151,5 \text{ тис. грн.}$$

$$K_{об2016} = \frac{127824}{49436} = 2,59$$

$$K_{об2017} = \frac{178815}{75736,5} = 2,36$$

$$K_{об2018} = \frac{236170}{100818} = 2,34$$

$$K_{об2019} = \frac{184257}{104761,5} = 1,76$$

$$K_{об2020} = \frac{85995}{93151,5} = 0,92$$

Розглянемо наочно зміну оборотності оборотних активів на рис. 2.6, щоб краще побачити динаміку його спаду:

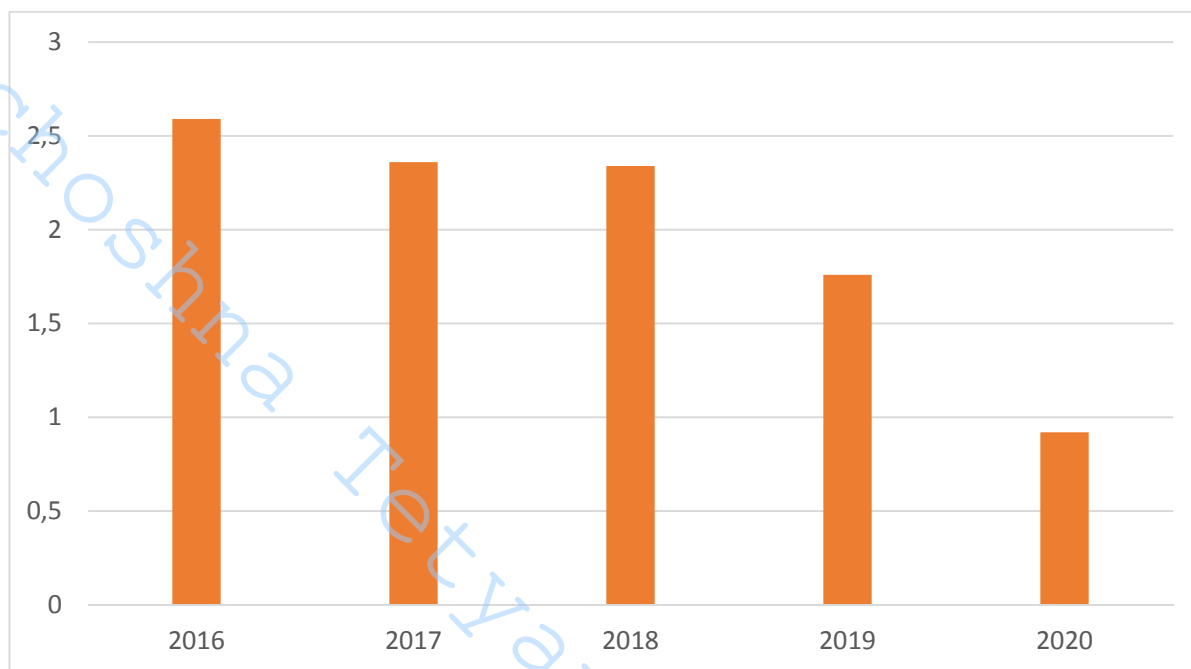

Рис. 2.6. Динаміка оборотності оборотних активів у 2016-2020 р.р.

2. Коефіцієнт завантаження оборотних коштів:

$$K_{зав} = \frac{Сзок}{Под}, \quad (2.7)$$

$$K_{зав2016} = \frac{49436}{127824} = 0,39$$

$$K_{зав2017} = \frac{75736,5}{178815} = 0,42$$

$$K_{зав2018} = \frac{100818}{236170} = 0,43$$

$$K_{зав2019} = \frac{104761,5}{184257} = 0,57$$

$$K_{зав2020} = \frac{93151,5}{85995} = 1,08$$

3. Коефіцієнт оборотності запасів:

$$K_{oz} = \frac{\text{Под}}{3}, \quad (2.8)$$

$$K_{oz2016} = \frac{127824}{5122} = 24,96$$

$$K_{oz2017} = \frac{178815}{7901} = 22,63$$

$$K_{oz2018} = \frac{236170}{8118} = 29,09$$

$$K_{oz2019} = \frac{184257}{15191} = 12,13$$

$$K_{oz2020} = \frac{85995}{16899} = 5,09$$

Як бачимо, коефіцієнт оборотності запасів був більш-менш стабільним до 2019-го року та мав приблизно однакові значення, проте у 2020-му знизився до свого мінімуму.

Проаналізувавши показники динаміки, структури та ефективності використання оборотних коштів, можна дійти висновку, що, починаючи з 2016-го року, оборотність оборотних активів поступово знижувалась, та у 2020-му році досягла свого мінімуму за п'ять останніх досліджуваних років.

Така ж тенденція спостерігається і у запасів. Їх оборотність у 2020-му році скоротилась на 79,6% порівняно з 2016-м роком.

Щоб отримати більше інформації про підприємство, його сильні та слабкі сторони – виконаємо SWOT-аналіз (табл.2.3) та проаналізуємо, що аеропорту варто покращити:

Таблиця 2.3

SWOT-аналіз аеропорту «Київ (Жуляни)»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Наявність мережі трансконтинентальних рейсів. 2. Велика частка міжнародних авіаперевезень. 3. Наявні можливості для розширення інфраструктури без суттєвих додаткових	1. Високий рівень формальностей при перетині Державного кордону, що перешкоджає збільшенню трансферного пасажиропотоку. 2. Недостатньо розвинена трансферна інфраструктура. 3. Відносно висока собівартість послуг, що надаються аеропортом

Продовження табл.2.3

Сильні сторони	Слабкі сторони
4. Базовий аеропорт для провідних українських авіакомпаній. 5. Присутність гарного сполучення «залізний вокзал-аеропорт» . 6. Високий рівень авіаційної безпеки 7. Високий рівень розвитку та монопольне положення серед аеропортів України щодо здійснення вантажних перевезень 8. Достатній розвиток доступної комерційної інфраструктури (магазини, пункти харчування, транспорт) .	4. Людський фактор (нерідко присутня некомпетентність персоналу)
Можливості	Загрози
1. Географічне положення, що сприяє розвитку мережі маршрутів. 2. Зміцнення позиції базової авіакомпанії (нарощування обсягів перевезень і стикувальних рейсів). 3. Відкладений попит на авіаперевезення, що має буде задоволений після стабілізації ситуації в країні. 4. Поява низько бюджетних авіакомпаній.	1. Географічне положення, що сприяє розвитку мережі маршрутів. 2. Зміцнення позиції базової авіакомпанії (нарощування обсягів перевезень і стикувальних рейсів). 3. Відкладений попит на авіаперевезення, що має буде задоволений після стабілізації ситуації в країні. 4. Поява низько бюджетних авіакомпаній.

Після проведення SWOT-аналізу аеропорту «Київ (Жуляни)» можна визначити такі пріоритетні напрямки його розвитку:

- 1) Розвиток інфраструктури аеропорту для можливості обслуговування трансферних пасажирів
- 2) Підвищення кваліфікації працівників
- 3) Відкриття нових рейсів задля відновлення пасажиропотоку після всесвітньої пандемії, збільшення кількості трансферних пасажирів
- 4) Розвиток неавіаційної діяльності задля підвищення рівня задоволеності пасажирів
- 5) Створити профіль успішних зарубіжних аеропортів без подальшого зростання боргового навантаження.

2.2. Аналіз ефективності виробничо-господарської діяльності КПМА "Київ (Жуляни)"

Щоб детальніше дослідити ефективність та виробничо-господарську діяльність – обчислимо в першу чергу продуктивність праці, її оплату та дослідимо трудові ресурси.

Для цього спочатку розглянемо динаміку зміни чисельності працівників КПМА «Київ (Жуляни)» на рис. 2.7.

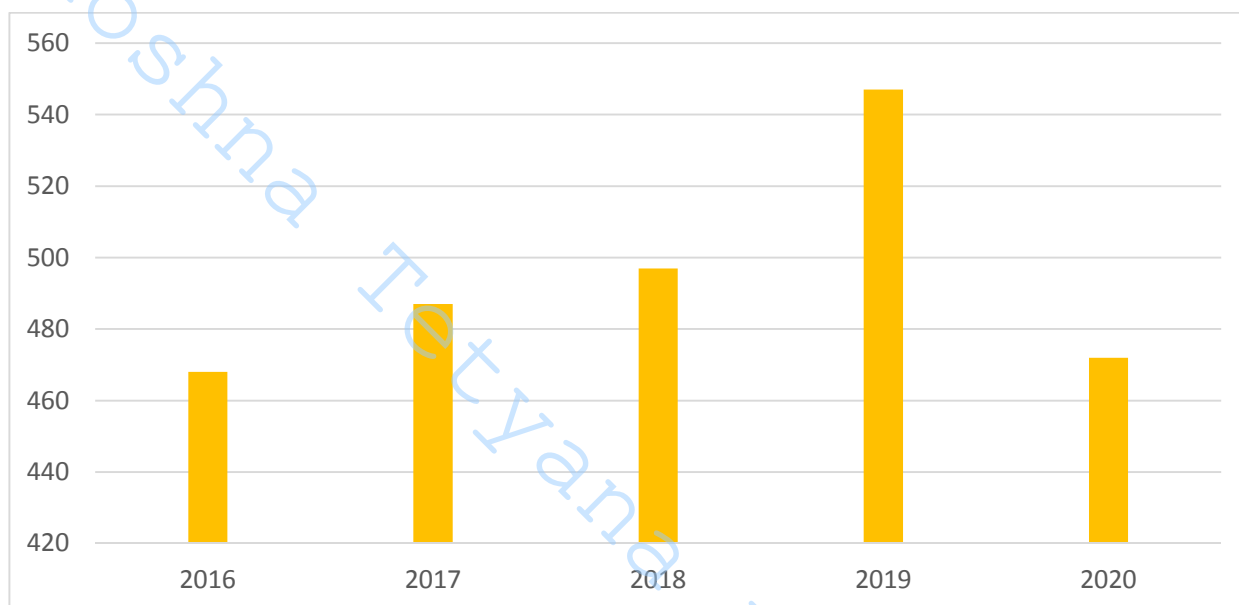

Рис. 2.7. Динаміка зміни чисельності працівників за 2016-2020 р.р.

Як бачимо з рисунку 2.7, за досліджуваний період кількість працівників невпинно зростала до 2020-го року. Карантинні заходи унеможливили оплату праці усіх співробітників у повному обсязі, тому керівництву довелося вжити радикальних заходів та скоротити чисельність персоналу.

Виконаємо аналіз фінансування оплати праці, узагальнивши дані у табл. 2.4.

Як бачимо з динаміки змін фінансування оплати праці за останні 5 років кредиторська заборгованість за рахунками оплати праці досягла свого піку у 2018-му році. Тоді, порівняно з 2017-м роком вона збільшилась аж на 102,2 %. І хоча в наступному році підприємство значно збільшило чисельність працівників,

керівництву вдалось зменшити кредиторську заборгованість на 24,2%. Проте, 2020-й рік дозволив ще зменшити борги при порівняно низьких затратах на оплату праці.

Таблиця 2.4

Показники фінансування оплати праці, тис. грн.

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення			
						2017-2016	2018-2017	2019-2018	2020-2019
Фонд оплати праці	38479	2738	4035	95331	60675	-35741	1297	91296	-34656
Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1645	869	779	2863	845	-776	-90	2084	-2018

*узагальнено автором на основі [22]

Для належного відображення витрат, собівартості продукції, робіт та послуг КПМА «Київ (Жуляни)» згрупуємо наявні у фінансовій звітності дані в окрему табл. 2.5:

Таблиця 2.5

Аналіз витрат та собівартості продукції, робіт та послуг КПМА «Київ (Жуляни)», тис.грн.

Стаття	2016	2017	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення			
						2017-2016	2018-2017	2019-2018	2020-2019
Собівартість реалізованих послуг	127824	178815	124957	136562	99191	50991	-53858	11605	-37371
Адміністративні витрати	33478	33274	39046	46994	36373	-204	5772	7948	-10621
Витрати на збут	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші операційні витрати	42284	35342	43623	51759	34309	-6942	8281	8136	-17450

Фінансові витрати	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати від участі в капіталі	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	11733	6716	16175	4517	187	-5017	-9459	-11658	-4330

*узагальнено автором на основі [22]

Піком адміністративних витрат підприємства був 2019-й рік. Тоді вони становили 46994 тис. грн. З таблиці також можна відслідкувати динаміку витрат з податку на прибуток, величина якого була досить нестабільною протягом досліджуваних 5 років.

Розглянемо динаміку собівартості реалізованих послуг на рис. 2.8:

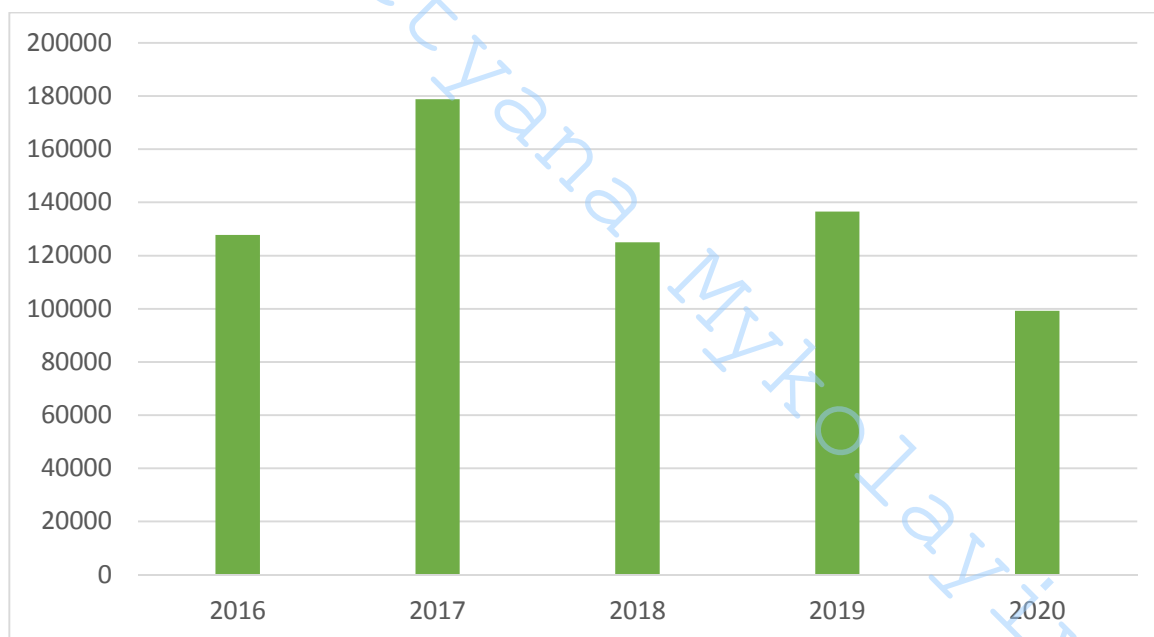

Рис. 2.8. Динаміка собівартості реалізованих послуг за 2016-2020 р.р.

Наочно розглянувши рис. 2.8 можна помітити, що собівартість реалізованих робіт та послуг КПМА «Київ (Жуляни)» не є стабільною. Наприклад, у 2019-му році вона збільшилась на 11605 тис. грн. у порівнянні з

2018-м роком. А у 2020-му році зменшилась на 37371 тис. грн. Через таку нестабільність у собівартості були викликані постійні зміни у операційних витратах. Розглянемо їх у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка змін операційних витрат, робіт та послуг за 2016-2020 р.р.,
тис.грн.

Назва статті	2016	2017	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення			
						2017-2016	2018-2017	2019-2018	2020-2019
Матеріальні затрати	10544	12382	22181	15990	11892	1838	9799	-6191	-4098
Витрати на оплату праці	38479	62738	84035	95331	60675	24259	21297	11296	-34656
Відрахування на соціальні заходи	8292	13494	18048	20490	13101	5202	4554	2442	-7389
Амортизація	10647	13891	18673	25394	26361	-6756	14782	6721	967
Інші операційні витрати	61380	55960	64478	77140	57837	-5420	8518	12662	-19303
Разом	129342	158465	207415	234345	169866	29123	48950	26930	-140743

*узагальнено автором на основі [22]

Отже, наочно розглянувши дані вищевказаної таблиці можна помітити, що матеріальні затрати були найбільшими у 2018-му році і склали 22181 тис. грн. Проте витрати на оплату праці працівників досягли свого піку у 2019-му році. Це обумовлено, насамперед, тим, що того року керівництво підприємства збільшило штатний склад працівників на 50 осіб. Саме тому зросли і відрахування на соціальні заходи. Цього ж року спостерігаються і найбільші інші операційні витрати. Проте найвищий показник амортизації за останні 5 років було зафіксовано у 2020-му році. Деякою мірою це обумовлено тими ж самими наслідками всесвітньої пандемії.

Для виконання аналізу майнового стану підприємства розглянемо такі показники:

1. Вартість усього майна (рис. 2.9):

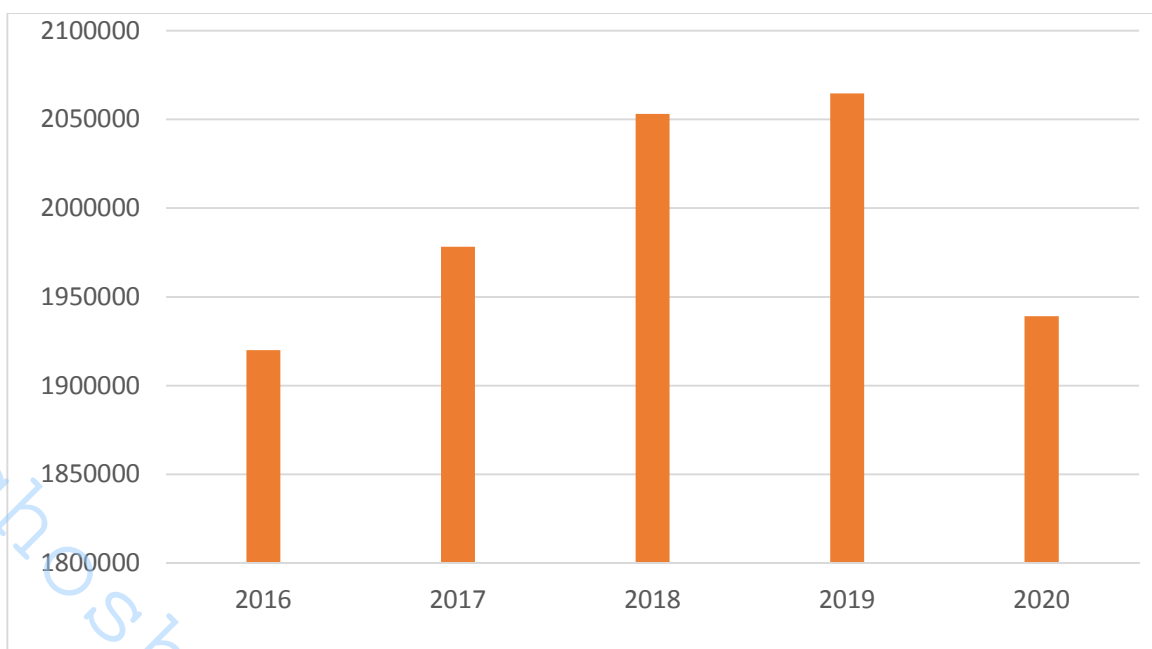

Рис. 2.9. Динаміка зміни вартості майна підприємства за 2016-2020 р.р.

Як бачимо з рис. 2.9, вартість майна КПМА «Київ (Жуляни)» невпинно зростала щороку до початку коронавірусної пандемії.

2. Вартість власних коштів підприємства (рис. 2.10):

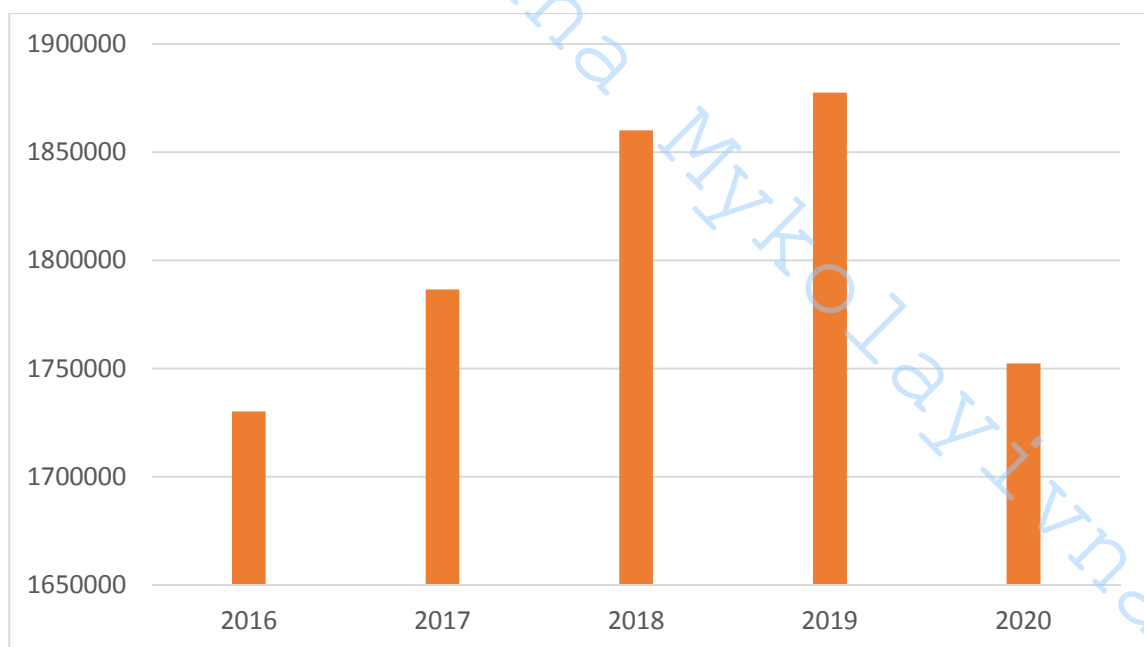

Рис. 2.10 Динаміка зміни вартості власних коштів підприємства

Як видно з гістограми, власні кошти підприємства зростали зі збільшенням пасажиропотоку. Проте 2020-й рік не став прибутковим для КПМА «Київ (Жуляни)», тому велику кількість власних коштів підприємству довелося витратити на утримання аеропорту, виплату зарплатні персоналу тощо.

3. Вартість власних оборотних коштів:

$$V_{об} = OA - ПЗ, \quad (2.9)$$

де $V_{об}$ – вартість оборотних активів

OA - оборотні активи

ПЗ – поточні зобов'язання підприємства

$$V_{об2016} = 62602 - 163273 = -100\,671 \text{ тис. грн.}$$

$$V_{об2017} = 88871 - 165285 = -76\,414 \text{ тис. грн.}$$

$$V_{об2018} = 112765 - 166386 = -53\,621 \text{ тис. грн.}$$

$$V_{об2019} = 96758 - 186316 = -89\,558 \text{ тис. грн.}$$

$$V_{об2020} = 89545 - 28021 = 61\,524 \text{ тис. грн.}$$

Розглянемо зміну вартості оборотних активів на рис. 2.11:

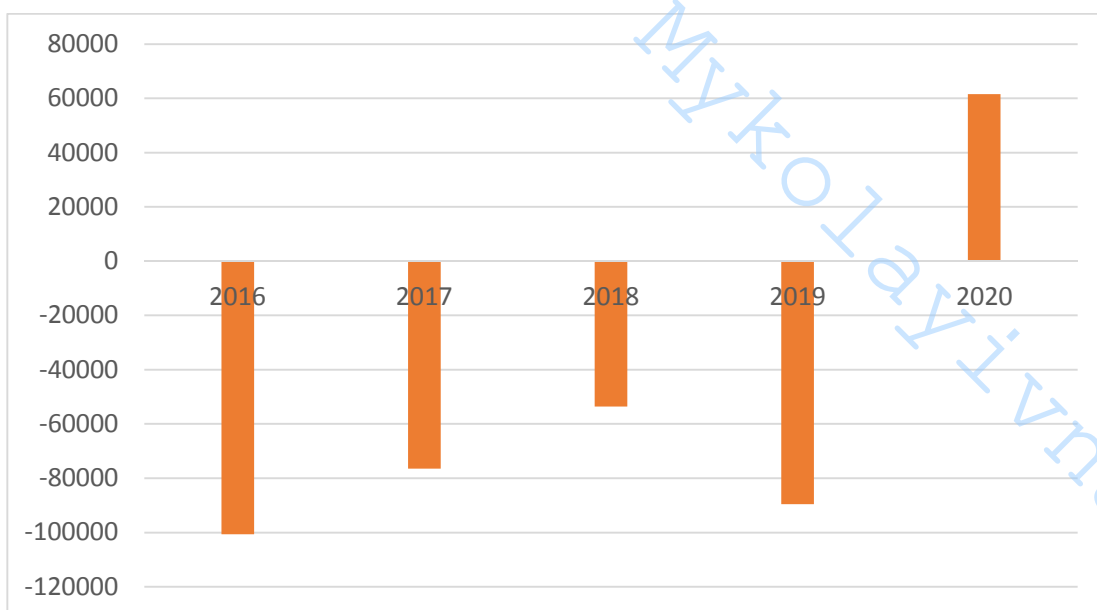

Рис. 2.11. Динаміка зміни вартості оборотних активів у 2016-2020 р.р.

З підрахунків можна помітити, що до 2020-го року вартість власних оборотних коштів мала від'ємне значення та сумну статистику. А у 2020-му році – навпаки збільшилась та стала додатною, що досить дивовижно. Оскільки за попередніми показниками даний рік навпаки негативно вплинув на діяльність підприємства.

4. Коефіцієнт зносу:

$$K_3 = \frac{3_0}{ПВ}, \quad (2.10)$$

де K_3 – коефіцієнт зносу

$$K_{32016} = \frac{304856}{544780} = 0,56$$

$$K_{32017} = \frac{318520}{589866} = 0,54$$

$$K_{32018} = \frac{336941}{658814} = 0,51$$

$$K_{32019} = \frac{353718}{717530} = 0,49$$

$$K_{32020} = \frac{379747}{731607} = 0,52$$

Згідно підрахунків коефіцієнт зносу має не досить втішну статистику. Адже за останні 5 років лише одного разу він досяг нормативного значення, тобто був меншим за 0,5.

5. Коефіцієнт придатності:

$$K_{\pi} = 1 - K_3, \quad (2.11)$$

де K_{π} – коефіцієнт придатності

$$K_{\pi 2016} = 1 - 0,56 = 0,44$$

$$K_{\pi 2017} = 1 - 0,54 = 0,46$$

$$K_{\pi 2018} = 1 - 0,51 = 0,49$$

$$K_{\pi 2019} = 1 - 0,49 = 0,51$$

$$K_{\pi 2020} = 1 - 0,52 = 0,48$$

Відповідно згідно виконаних розрахунків, коефіцієнт придатності лише один раз за останні 5 років досяг нормативного значення та перевищив позначку 0,5.

Для проведення аналізу фінансової стійкості підприємства належним чином розрахуємо такі показники:

1. Коефіцієнт співвідношення власних та запозичених коштів:

$$K_{вз} = \frac{ДЗ+ПЗ+З_{на}}{ВК}, \quad (2.12)$$

де $K_{вз}$ - коефіцієнт співвідношення власних та запозичених коштів

ДЗ – довгострокові зобов'язання та забезпечення

ПЗ – поточні зобов'язання та забезпечення

$З_{на}$ – зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу

$$K_{вз2016} = \frac{26562+163273}{1730192} = 0,108$$

$$K_{вз2017} = \frac{26562+165285}{1786462} = 0,107$$

$$K_{вз2018} = \frac{26562+166386}{1860076} = 0,104$$

$$K_{вз2019} = \frac{828+186316}{1877514} = 0,1$$

$$K_{вз2020} = \frac{158773+28021}{1752361} = 0,107$$

2. Коефіцієнт автономії:

$$K_{авт} = \frac{ВК}{Б}, \quad (2.13)$$

де Б – баланс

$K_{авт}$ – коефіцієнт автономії

$$K_{авт2016} = \frac{1730192}{1920027} = 0,9$$

$$K_{авт2017} = \frac{1786462}{1978309} = 0,9$$

$$K_{\text{авт}2018} = \frac{1860076}{2053024} = 0,9$$

$$K_{\text{авт}2019} = \frac{1877514}{2064658} = 0,9$$

$$K_{\text{авт}2020} = \frac{1752361}{1939155} = 0,9$$

3. Коефіцієнт маневреності власних коштів:

$$K_{\text{ман}} = \frac{\text{ОА}-\text{ПЗ}}{\text{ВК}} \quad (2.14)$$

де $K_{\text{ман}}$ – коефіцієнт маневреності власних коштів

ОА – оборотні активи

$$K_{\text{ман}2016} = \frac{62602-163273}{1730192} = -0,058$$

$$K_{\text{ман}2017} = \frac{88871-165285}{1786462} = -0,043$$

$$K_{\text{ман}2018} = \frac{112765-166386}{1860076} = -0,029$$

$$K_{\text{ман}2019} = \frac{96758-186316}{1877514} = -0,048$$

$$K_{\text{ман}2020} = \frac{89545-28021}{1752361} = 0,035$$

4. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу:

$$K_{\text{кзк}} = \frac{\text{ДЗ}+\text{ПЗ}+\text{Зна}}{\text{Б}} \quad (2.15)$$

$$K_{\text{вз}2016} = \frac{26562+163273}{1920027} = 0,099$$

$$K_{\text{вз}2017} = \frac{26562+165285}{1978309} = 0,097$$

$$K_{\text{вз}2018} = \frac{26562+166386}{2053024} = 0,094$$

$$K_{\text{вз}2019} = \frac{828+186316}{2064658} = 0,091$$

$$K_{\text{вз}2020} = \frac{158773+28021}{1939155} = 0,096$$

5. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів:

$$K_{\text{дпк}} = \frac{ДЗ}{ДЗ+ВК}, \quad (2.16)$$

де $K_{\text{дпк}}$ - коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів

$$K_{\text{дпк}2016} = \frac{26562}{26562+1730192} = 0,015$$

$$K_{\text{дпк}2017} = \frac{26562}{26562+1786462} = 0,015$$

$$K_{\text{дпк}2018} = \frac{26562}{26562+1860076} = 0,014$$

$$K_{\text{дпк}2019} = \frac{828}{828+1877514} = 4,408$$

$$K_{\text{дпк}2020} = \frac{158773}{158773+1752361} = 0,083$$

6. Коефіцієнт фінансового левереджу:

$$K_{\text{л}} = \frac{ДЗ}{ВК}, \quad (2.17)$$

де $K_{\text{л}}$ - коефіцієнт фінансового левереджу

$$K_{\text{дпк}2016} = \frac{26562}{1730192} = 0,015$$

$$K_{\text{дпк}2017} = \frac{26562}{1786462} = 0,015$$

$$K_{\text{дпк}2018} = \frac{26562}{1860076} = 0,014$$

$$K_{\text{дпк}2019} = \frac{828}{1877514} = 0,0004$$

$$K_{\text{дпк}2020} = \frac{158773}{1752361} = 0,906$$

7. Показник заборгованості кредиторам:

$$K_{\text{зк}} = \frac{КЗ_{\text{дз}}+КЗ_{\text{трп}}+КЗ_{\text{б}}+КЗ_{\text{ст}}+КЗ_{\text{оп}}}{Б}, \quad (2.18)$$

де $K_{\text{зк}}$ - показник заборгованості кредиторам

$КЗ_{\text{дз}}$ – поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями

$КЗ_{\text{трп}}$ - поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

$K_{зб}$ - поточна кредиторська заборгованість з бюджетом

$K_{зст}$ - поточна кредиторська заборгованість зі страхування

$K_{зоп}$ - поточна кредиторська заборгованість з оплати праці

$$K_{зк2016} = \frac{475+2302+424+1645}{1920027} = 0,003$$

$$K_{зк2017} = \frac{825+4613+462+1869}{1978309} = 0,004$$

$$K_{зк2018} = \frac{3887+4303+977+3779}{2053024} = 0,006$$

$$K_{зк2019} = \frac{1157+2502+669+2863}{2064658} = 0,003$$

$$K_{зк2020} = \frac{1456+2115+370+1845}{1939155} = 0,003$$

Після виконаного підрахунку усіх показників можна зробити висновок, що підприємство фінансово стійке, оскільки фактично усі показники знаходяться у межах своїх нормативних значень. І тільки 2020-й рік дещо зіпсував деякі показники, вивівши їх за рамки потрібної норми. Проте, якщо у поточному році аеропорт відновить свої перевезення у повному обсязі, то має усі шанси відновити попередні значення показників. Для належного аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства проведемо підрахунок таких показників:

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{л} = \frac{\Gamma+I}{ПЗ}, \quad (2.19)$$

де $K_{л}$ – коефіцієнт абсолютної ліквідності

Γ – гроші та їх еквіваленти

I – поточні фінансові інвестиції

$$K_{л2016} = \frac{30612}{163273} = 0,19$$

$$K_{л2017} = \frac{55066}{165285} = 0,33$$

$$K_{л2018} = \frac{18275}{166386} = 0,11$$

$$K_{л2019} = \frac{20298}{186316} = 0,11$$

$$K_{л2020} = \frac{35212}{28021} = 1,26$$

2. Коефіцієнт покриття балансу:

$$K_{пб} = \frac{OA}{ПЗ}, \quad (2.20)$$

де $K_{пб}$ – коефіцієнт покриття балансу

$$K_{пб2016} = \frac{62602}{163273} = 0,38$$

$$K_{пб2017} = \frac{88871}{165285} = 0,54$$

$$K_{пб2018} = \frac{112765}{166386} = 0,68$$

$$K_{пб2019} = \frac{96758}{186316} = 0,52$$

$$K_{пб2020} = \frac{89545}{28021} = 3,2$$

Розглянемо наочно зміну коефіцієнту покриття балансу на рис. 2.12:

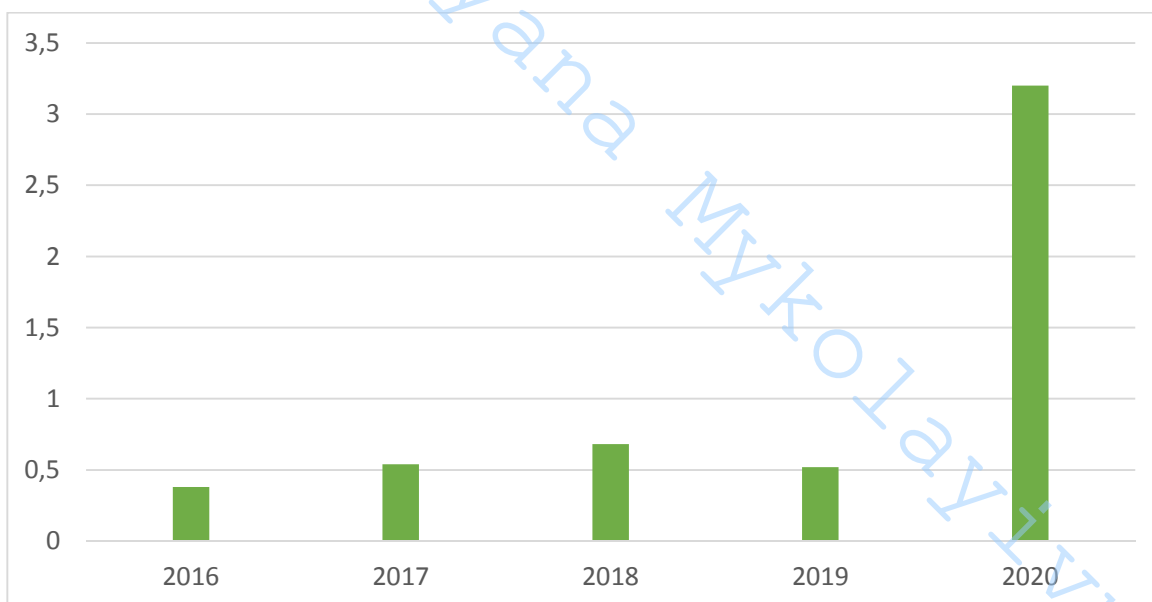

Рис. 2.12. Динаміка зміни коефіцієнту покриття балансу у 2016-2020 р.р.

3. Частка оборотних коштів у активах:

$$Ч_{oa} = \frac{OA}{Б}, \quad (2.21)$$

де \mathcal{C}_{oa} – частка оборотних коштів у активах

$$\mathcal{C}_{\text{oa}2016} = \frac{62602}{1920027} = 0,033$$

$$\mathcal{C}_{\text{oa}2017} = \frac{88871}{1978309} = 0,045$$

$$\mathcal{C}_{\text{oa}2018} = \frac{112765}{2053024} = 0,055$$

$$\mathcal{C}_{\text{oa}2019} = \frac{96758}{2064658} = 0,047$$

$$\mathcal{C}_{\text{oa}2020} = \frac{89545}{1939155} = 0,046$$

Згідно виконаних підрахунків, можна зробити висновок, що підприємство має проблеми зі своєю платоспроможністю. Оскільки, наприклад, коефіцієнт покриття балансу за останні 5 років лише двічі був у межах норми. А коефіцієнт покриття балансу лише один. Таку ж сумну статистику має і показник частки оборотних коштів у активах – поступово знижується.

Щоб провести аналіз ділової активності підприємства належним чином, обчислимо такі показники:

1. Загальна оборотність капіталу:

$$O_{\text{к}} = \frac{\text{Под}}{\text{Б}}, \quad (2.22)$$

де $O_{\text{к}}$ – загальна оборотність капіталу

$$O_{\text{к}2016} = \frac{127824}{1920027} = 0,067$$

$$O_{\text{к}2017} = \frac{178815}{1978309} = 0,9$$

$$O_{\text{к}2018} = \frac{236170}{2053024} = 0,12$$

$$O_{\text{к}2019} = \frac{184257}{2064658} = 0,9$$

$$O_{\text{к}2020} = \frac{85995}{1939155} = 0,04$$

2. Оборотність кредиторської заборгованості:

$$O_{\text{кз}} = \frac{\text{Под}}{\text{КЗгрп}}, \quad (2.23)$$

де $O_{кз}$ – оборотність кредиторської заборгованості

$$O_{кз2016} = \frac{127824}{475} = 269,1$$

$$O_{кз2017} = \frac{178815}{825} = 216,7$$

$$O_{кз2018} = \frac{236170}{3887} = 60,8$$

$$O_{кз2019} = \frac{184257}{1157} = 159,3$$

$$O_{кз2020} = \frac{85995}{1456} = 59$$

3. Середній строк обороту кредиторської заборгованості:

$$КЗ_{ср} = \frac{КЗ_{трп}}{Под} * 360, \quad (2.24)$$

де $КЗ_{ср}$ – середній строк обороту кредиторської заборгованості

$$КЗ_{ср2016} = \frac{475}{127824} * 360 = 1,34$$

$$КЗ_{ср2017} = \frac{825}{178815} * 360 = 1,66$$

$$КЗ_{ср2018} = \frac{3887}{236170} * 360 = 5,93$$

$$КЗ_{ср2019} = \frac{1157}{184257} * 360 = 2,26$$

$$КЗ_{ср2020} = \frac{1456}{85995} * 360 = 6,1$$

Виконавши підрахунки можна зробити висновок, що підприємство має великі проблеми з діловою активністю. Оскільки жоден вид показників не знаходиться у межах свого нормативного значення та має тенденцію до погіршення свого стану.

Щоб проаналізувати рентабельність підприємства, розрахуємо такі показники:

1. Рентабельність основних засобів:

$$P_{Oz} = \frac{Пч}{Воз}, \quad (2.25)$$

де $P_{оз}$ – рентабельність основних засобів

$$P_{оз2016} = \frac{35303}{239924} = 0,15$$

$$P_{оз2017} = \frac{56234}{271346} = 0,21$$

$$P_{оз2018} = \frac{73620}{321873} = 0,23$$

$$P_{оз2019} = \frac{18035}{184257} = 0,10$$

$$P_{оз2020} = \frac{-32190}{351860} = -0,10$$

Щоб краще побачити як змінилась рентабельність основних засобів, розглянемо показники на рис. 2.13:

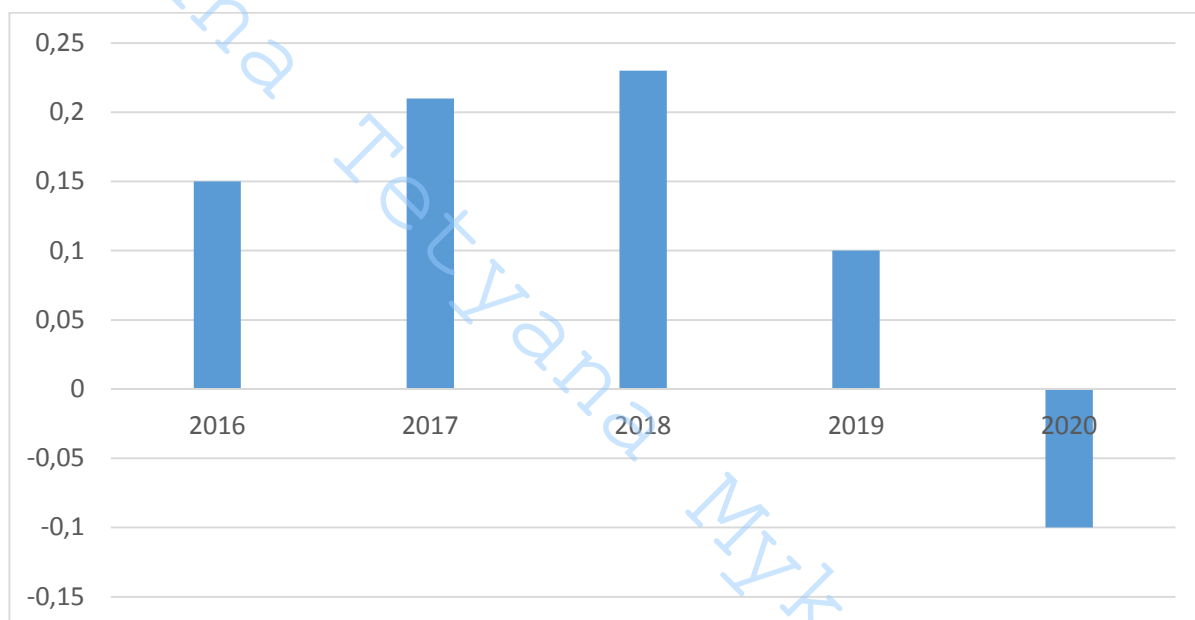

Рис. 2.13. Динаміка змін рентабельності основних засобів за 2016-2020 р.р.

2. Рентабельність власного капіталу:

$$P_{вк} = \frac{ЧП}{ВК} \quad (2.26)$$

де $P_{вк}$ – рентабельність власного капіталу

$$P_{вк2016} = \frac{35303}{1730192} = 0,02$$

$$P_{BK2017} = \frac{56234}{1786462} = 0,03$$

$$P_{BK2018} = \frac{73620}{1860076} = 0,04$$

$$P_{BK2019} = \frac{73501}{1877514} = 0,04$$

$$P_{BK2020} = \frac{-32190}{1752361} = -0,02$$

3. Рентабельність реалізації:

$$P_p = \frac{ВП}{Под}, \quad (2.27)$$

де P_p – рентабельність реалізації

$$P_{p2016} = \frac{67728}{127824} = 0,53$$

$$P_{p2017} = \frac{88847}{178815} = 0,5$$

$$P_{p2018} = \frac{111211}{236170} = 0,47$$

$$P_{p2019} = \frac{47695}{184257} = 0,26$$

$$P_{p2020} = \frac{85995}{-13196} = -6,51$$

Щоб наочно побачити як останні роки змінили рентабельність реалізації, узагальнимо показники на рис. 2.14:

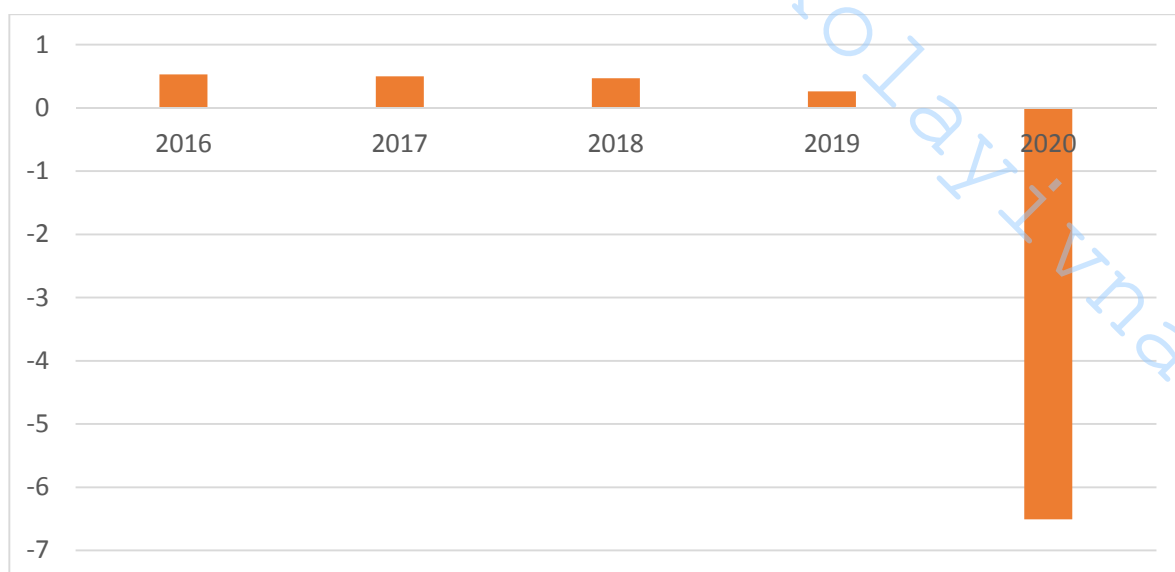

Рис. 2.14. Динаміка змін рентабельності реалізації за 2016-2020 р.р.

Виконавши підрахунки, можна зробити висновок про те, що рентабельність діяльності підприємства значно знизилась за останні два роки. Показники знаходяться не в межах своїх нормативних значень та показують тенденцію до спаду.

2.3. Оцінка формування системи управління якістю послуг КПМА «Київ (Жуляни)»

Розглянемо дотримання стандартів ISO 9001 на українських підприємствах. У 2014 році міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)» проходив сертифікаційний аудит на відповідність вимогам ISO 9001:2008 «Система менеджменту якості. Вимоги», який був проведений командою аудиторів групи «SGS-Україна». Під час проведення даного аудиту аеропорт продемонстрував гідний рівень розробленої та вже втіленої системи управління якістю. Аудитори відзначили велику кількість сильних сторін управління якістю, таких як: система підготовки та оцінки персоналу, перехід на альтернативні види палива, ідеальна чистота приміщень та прилеглої території, компактність та комфорт для пасажирів, зручна та сучасна інфраструктура, система контролю авіаційної безпеки, доступний та інформаційний сайт, забезпеченість персоналу спецодягом, необхідними інструментами та приміщеннями.

Після проходження аудиту міжнародному аеропорту «Київ (Жуляни)» було рекомендовано отримання сертифіката відповідності ISO 9001:2008, який був отриманий у вересні 2014 року. [37]

Саме завдяки дотриманню стандартів ISO 9001 аеропорт залишається другим за пасажиропотоком аеропортом України. Про це свідчить і збільшення прибутків підприємства (до початку пандемії), і значне збільшення пасажиропотоку, і збільшення коефіцієнтів рентабельності.

Система управління якістю продукції у КПМА «Київ (Жуляни)» заснована в основному на детальному вивченні поточного та перспективного попиту на послуги авіаперевезень, опрацювання усіх договорів з авіакомпаніями та

опрацюванні відгуків споживачів. Під час розробки додаткових методів вдосконалення системи управління якістю в аеропорту враховують актуальні вимоги діючих стандартів, вимоги споживачів, дані наукової та технічної інформації, результати сертифікації. Усі завдання, що були розроблені узгоджуються з усіма підрозділами аеропорту і забезпечуються для цього потрібними трудовими, матеріальними та фінансовими ресурсами. Керівництво аеропорту регулярно контролює персонал та задля підвищення якості послуг вимагає від працівників належного спілкування та обслуговування пасажирів.

Основною задачею інтегрованої системи менеджменту є постійне забезпечення стабільного рівня якості послуг та його повної відповідності установленим вимогам, враховуючи потреби споживачів, здебільшого авіакомпаній, задля досягнення максимального рівня їх задоволення, і зменшення негативного впливу діяльності аеропорту «Київ (Жуляни)» на довкілля. Впровадження системи управління якістю також дає можливість:

- більш детально розглядати вимоги і потреби споживачів;
- забезпечити узгодження вимог покупців та нормативних документів;
- контролювати рівень задоволеності споживачів;
- підтверджувати у письмовому вигляді, що вимоги до якості належним чином виконуються на всіх етапах життєвого циклу послуги чи продукту;
- уникати можливих помилок під час планування та виконання робіт на кожному етапі;
- знаходити та докладати зусиль для усунення невідповідностей у найкоротші строки, та оперативно призначати методи щодо знищення їх причини виникнення та робити усе можливе, аби уникнути їх повторення;
- регулярно контролювати результативність дій, що виконуються задля забезпечення якості, та в цілому проводити покращення усієї діяльності підприємства;
- робити усі можливі заходи аби запобігти виникненню шкідливих викидів у навколишнє середовище;
- планувати заходи щодо охорони довкілля;

- слідкувати за дотриманням усіх законодавчих та нормативних вимог.

В цілому система забезпечення управління якістю являє собою організаційну структуру, відповідальність керівництва, процедури, процеси та ресурси необхідні для управління якістю.

Система якості аеропорту «Київ (Жуляни)» функціонує таким чином, що забезпечує вдоволеність послуг аеропорту запитам та очікуванням споживачів; враховує потреби суспільства і вимоги охорони навколишнього середовища; а основну увагу приділяє запобіганню проблем, а не їх виявлення після виникнення. Керівництво головної ланки аеропорту «Київ (Жуляни)» бере на себе обов'язки та несе відповідальність за проведення виконавчої політики у сфері якості. Управління якістю з боку адміністрації вважається частиною цілої функції управління, у межах якої прийнято визначати політику в області якості, за допомогою такого роду засобів, як керування якістю, її планування, поліпшення та забезпечення якості. Безумовно важливим в аеропорту «Київ (Жуляни)» є проведення підрахунків та оцінка витрат, які пов'язані із впровадженням абсолютно усіх елементів якості та досягненням усіх поставлених цілей.

Обов'язки та лідерство керівництва підприємства можна вважати найважливішою складовою системи управління якістю.

Так вважають і більшість відомих науковців. Наприклад, Джуран Д. описує «інтенсивну персональну участь вищого рівня керівництва в розробці загального підходу фірми і подальшій його реалізації» як головну складову ефективного менеджменту якості у компанії [2, с. 28], а Тавер Є.І. наголошував, що «управління є обов'язковою умовою, щоб якість продукції чи послуг була забезпечена на найвищому рівні [3, с. 96]. Адже саме управління зв'язує між собою ресурси, фінанси, персонал та потрібні вимоги і організовує діяльність усіх цих сфер між собою щодо випуску товару».

Тому, насамперед, керування якістю повинне відбуватись у межах компанії на всіх етапах виробництва. За еталонну систему управління якістю продукції з 70-х років ХХ століття прийнято вважати японську систему

тотального контролю якості. Система стрімко поширилась на економіку Японії та світу, і згодом її почали називати однією з головних складових японського економічного дива. [4, с. 20]

Однією з найважливіших складових процесу управління якістю є ефективність. Тобто усі процеси в системі управління якістю, що здійснюються відповідно до вимог стандартів ISO 9000 принесуть більше результату, якщо підприємство буде оцінювати ці процеси не тільки зі сторони досягнення результатів, а і з боку ефективності цих процесів в аеропортах. Існує також принцип формування системи управління якістю, що заснований на тому, аби постійне покращення якості розглядати як постійну незмінну ціль аеропорту, яка є важливою складовою управління.

Кожне робоче місце аеропорту «Київ (Жуляни)» обов'язково має оснащення відповідно до встановлених вимог. Існуючий комплекс усіх технічних засобів, обладнання та програмного забезпечення регулярно контролюється та підтримується у належному стані.

Робота щодо управління працівниками постійно спрямована на те, аби персонал мав змогу використовувати увесь свій потенціал та усі можливості для поліпшення продуктивності якості надаваних послуг та продукції.

Керівництво підприємства першочергово визначило, створило і продовжує підтримувати визначену інфраструктуру, потрібну для якісного надання послуг.

Планування процесів щодо управління якістю аеропортових послуг у КПМА «Київ (Жуляни)» забезпечує виконання усіх процесів у письмових детальних інструкціях. Керування процесами та контроль за їх виконанням у аеропорті обов'язково має зв'язок із технічними вимогами до наданих послуг або ж із внутрішніми вимогами залежно від конкретної потреби. Про зв'язок між вимогами до операційного контролю та готової продукції зазвичай обов'язково знає увесь персонал аеропорту. А перевірка усіх процесів зазвичай складається з процедур, перевірки обладнання та обслуговуючого персоналу.

2.4. Напрями розвитку системи управління якістю послуг КППМА «Київ (Жуляни)»

Нинішній стан об'єктів інфраструктури українських аеропортів знаходиться не на найкращому своєму рівні та характеризується високим рівнем зносу. Рівень оснащення, необхідного для авіаційної безпеки також недостатній на даний момент.

Інтегрована система управління якістю авіатранспортного підприємства складається з комплексу взаємозв'язаних процесів, що забезпечують виконання діючих вимог стандарту. [24]

Модель взаємодії процесів інтегрованої системи управління якістю міжнародного аеропорту «Київ (Жуляни)» приведена на рис. 2.15.

Рис. 2.15 чітко відображає які складові впливають на управління якістю аеропортових послуг. Ліва частина забезпечення їх якості залежить від керівництва та його відповідальності. Для цього керівники регулярно та оперативно мають контролювати дотримання усіх вимог щодо забезпечення якості, планувати та аналізувати вже введені системи управління тощо.

Великий вплив на якість має також і управління матеріальними та людськими ресурсами. Необхідно регулярно мотивувати персонал, здійснювати ремонт та технічне обслуговування задля підтримання належного рівня обслуговування серед конкурентів.

Доцільним для забезпечення якості також вважається постійне поліпшення, розгляд звернень споживачів, управління безпекою польотів та встановлення цілей у сфері якості, досягнення яких зможе підвищити задоволеність вимог споживачів та рентабельність підприємства.

Аеропорт також може надавати послуги у неавіаційній сфері: здавати приміщення та паркувальні місця в оренду, забезпечувати пасажирів готельними номерами тощо. Всі ці складові неабияк підвищать задоволеність пасажирів і це буде стимулом для них скористатись послугами саме цього аеропорту знову.

Рис. 2.15. Модель взаємодії процесів інтегрованої системи управління якістю КПМА «Київ (Жуляни)»

**авторська розробка*

Під час планування покращення якості послуг у кожному підрозділі аеропорту «Київ (Жуляни)» керуються затвердженими у планах компанії

рівнями показників якості. Саме тому для кожного підрозділу аеропорту зазвичай встановлюються свої завдання.

Для того аби покращити систему управління якістю та підвищити її ефективність аеропорту «Київ (Жуляни)» необхідно ставити перед собою цілі щодо підвищення рівня якості та прагнути до досягнення цих цілей.

Враховуючи, проведені вище дослідження та проаналізувавши міжнародні стандарти та систему управління якістю аеропорту «Київ (Жуляни)», можна запропонувати такі заходи (табл.2.7) щодо підвищення якості надаваних послуг аеропорту з огляду на сьогоденні реалії ставлення споживачів до якості.

Станом на сьогодні аеропорт долає наслідки кризи, що була викликана всесвітньою пандемією, а, отже, потребує додаткових значних фінансових інвестицій. Для того, щоб їх отримати підприємству необхідно урізноманітнити асортимент надаваних послуг та дещо збільшити його. Проте слід зауважити, що новостворені послуги мають бути більш затребувані пасажирями, ніж ті, що вже існують та користуються популярністю. В іншому випадку – підприємство зазнає збитків і такий план не буде доцільним та виправданим.

На основі запропонованих нами вище заходів підприємству необхідно буде розширити штат своїх працівників, не дивлячись на його згуртовану організаційну структуру. Такий чинник покращить систему управління якістю аеропорту, оскільки нові кадри – це зазвичай нові сили та нові думки робітників, що допоможе збільшити потенціал підприємства. Це також змусить вже давно працюючих робітників виконувати роботу якісніше, уважніше та чіткіше, оскільки вони відчують внутрішню конкуренцію усередині колективу. В свою чергу це матиме позитивний вплив на ефективність та рентабельність підприємства.

Доцільним також буде активна робота з управління персоналом, тобто створення усіх можливостей для того, щоб працівники могли реалізовувати увесь свій потенціал, тобто використовували усі наявні можливості щодо підвищення якості робіт, ефективності праці тощо. До того ж, новоспечений персонал необхідно обов'язково інформувати про цілі та завдання підприємства

– доцільним буде регулярно здійснювати це інформування як для нових співробітників, так і давно працюючих задля злагодженої роботи.

Таблиця 2.7

Заходи щодо підвищення якості надаваних послуг

Назва завдання	Суть завдання
Компетентний штат	Керівництву необхідно найняти компетентних та досвідчених фахівців у сфері якості галузі діяльності підприємства
Мотивація персоналу	Запровадження системи зацікавленості персоналу у якості продукції чи надаваних послуг. Наприклад, системи штрафів за допущення продукції з дефектами до продажу
Втілення інновацій	Часто буває, що для виробництва продукції підприємство керується застарілими техніками або користується обладнанням, яке вже давно застаріло. Це певною мірою призводить до того, що продукція також отримує дещо застарілі характеристики, у зв'язку з чим не може скласти гідну конкуренцію товарам-аналогам та повністю задовольнити вимоги споживачів. Саме для цього підприємству рекомендовано слідкувати за тенденціями та інноваціями і намагатись втілити їх у своє виробництво раніше за конкурентів
Опитування цільової аудиторії	Після отримання споживачами послуг чи споживання продукції доцільно проводити опитування серед них, щоб зрозуміти, чи влаштовує споживачів якість продукції. А для того, щоб покупець знову придбав продукцію підприємства чи скористався послугою доцільним буде запропонувати знижку на наступну покупку після проходження опитування
Суворе дотримання технологій виробництва	Досить часто буває, що підприємство нехтує деякими дрібними технологіями виробництва у цілях власної економії. Проте слід пам'ятати про те, що будь-яке відхилення від заданих стандартів веде до зниження якості та в подальшому може призвести до того, що товар чи послуга не будуть у повній мірі відповідати вимогам стандартизації. Саме тому кожен учасник виробництва від керівництва до рядового співробітника повинен розуміти, що стандартизація – це головний інструмент фіксації і забезпечення заданого рівня якості. Оскільки саме стандарти відображають вимоги споживачів до продукції.

**авторська розробка*

Це інформування повинне включати в себе:

1. Проведення постійного анкетування (опитування) персоналу;
2. Розміщення відповідної інформації на інформаційних стендах;

3. Постійне проведення навчання у всіх підрозділах;
4. Організація зустрічей вищих ланок керівництва з рядовими співробітниками;
5. Обов'язкове проведення інструктажу щодо питань якості, збереження довкілля при прийомі нових працівників на роботу. Оскільки як вище керівництво, так і співробітники повинні розуміти, що охорона навколишнього середовища вважається одним з найважливіших питань.
6. Відправка документів за допомогою внутрішніх електронних систем документообігу підприємства.

Водночас у сучасному середовищі існування підприємств жодна компанія не зможе ефективно працювати без доцільної маркетингової політики. Використання реклами як одного з методів покращення системи управління якістю буде одним з найкращих варіантів просування усієї діяльності аеропорту в цілому. Адже грамотно налаштована реклама буде двигуном прогресу підприємства. Велика кількість підприємств, що використовують сучасні технології, дізнаються про інновації саме шляхом перегляду реклами. Таким чином, нові послуги будуть швидше отримувати попит, а це означатиме, що інновації будуть розвиватись у прискореному темпі.

Аеропорту «Київ (Жуляни)» також доцільно буде проводити акції стосовно продажу послуг, розбудові взаємовідносин з пасажирями та визначення їх вигод від користування послугами саме даного аеропорту. При цьому акції також можна вважати хорошим підґрунтям для реклами та експериментів, що дозволить поліпшити взаємодію з пасажирями.

Для того, щоб підвищити рівень задоволеності вимог пасажирів аеропорт може розвивати свою неавіаційну діяльність. Таким чином, у рамках реалізації інновацій можна запропонувати КПМА «Київ (Жуляни)» розробити проєкт та створити на своїй території капсульний готель, формат якого зараз набуває популярності у світі. Ключовими перевагами такого готелю є постійний транспортний та пасажиропотік, що означає кількаразове використання номерів протягом доби, високе їх завантаження, тобто висока оборотність місця. Дане

впровадження дозволить аеропорту випередити своїх конкурентів, оскільки у жодному аеропорті України станом на сьогодні немає такого готелю. А, отже, це буде перевагою для «Київ (Жуляни)» серед інших аеропортів. Підприємство отримає більшу задоволеність споживачів і, як результат, підвищить якість свого обслуговування.

Проте одним з найголовніших та найдоцільніших заходів буде постійне поліпшення усіх заходів, спрямованих на покращення якості. Необхідно регулярно реалізовувати механізми, які могли б оперативного виявляти недоліки, слабкі місця у організації робіт та проведення спеціальних заходів стосовно покращення робочих процесів. До того ж, керівництво аеропорту «Київ (Жуляни)» повинне регулярно стимулювати працівників та їх ініціативи щодо пропозицій стосовно заходів, направлених на вдосконалення діяльності усіх робочих місць та удосконалення процесів. Для цього працівників також необхідно залучати до розробки та контролю запобіжних і коригувальних дій. Такі дії могли б попередити виникнення порушень у технологічних процесах та локалізувати їх поширення, а у подальшій перспективі – запобігти їх виникненню.

Слід зазначити, що застосування запропонованих нами заходів зможе покращити систему управління якістю у міжнародному аеропорті «Київ (Жуляни)». Для цього слід прорахувати кожен крок щодо просування власних послуг, враховуючи поточні фінансові результати підприємства, а також керуючись тими економічними даними, що має підприємство, і постійно продумувати розширення асортименту послуг, що вводяться аеропортом для гідної боротьби з конкурентами.

Висновок до другого розділу

Проаналізувавши діяльність комунального підприємства «Міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)»» та його систему управління якістю, можна дійти висновку, що є складові, які аеропорту варто було би вдосконалити. Особливо, після наслідків всесвітньої пандемії та пережитої кризи у зв'язку з відсутністю перевезень.

Про спад прибутковості підприємства та його рентабельності свідчить зокрема показник пасажиропотоку за останні 7 років. В той час, як у 2018-му аеропорт перевіз рекордну та поки що найбільшу для себе кількість пасажирів, у 2020-му ці показники стали найнижчими, починаючи з 2014-го року.

У зв'язку з цим знизилась і інші показники, такі як рентабельність підприємства, його фондівдача та його прибутковість (станом на кінець 2020-го року підприємство в результаті отримало колосальні збитки, що можна відстежити у балансі). До того ж, аеропорту довелось значно скоротити штат своїх робітників, що теж, в свою чергу, призвело до нестачі кадрів на деяких структурних підрозділах.

Проте, попри це, аеропорт продовжує вдосконалювати свою систему управління якістю. Керівництво підприємства бере на себе відповідальність за провадження політики у сфері якості та регулярно проводить бесіду зі співробітниками, наскільки і чому якість надаваних послуг важлива для ефективної та плідної діяльності аеропорту.

Підприємство враховує здебільшого усі актуальні вимоги діючих стандартів та вимоги споживачів. Приділяють увагу зворотному зв'язку від пасажирів, аби зрозуміти де та що потребує покращень. Усі завдання, що розробляються щодо покращення якості, обов'язково узгоджуються з усіма підрозділами підприємства, аби зробити їх втілення більш швидким, злагодженим та ефективним.

ВИСНОВКИ

За своєю структурою якість – достатньо багатогранне та всеохоплююче поняття. Вона присутня у виробі чи послuzі, починаючи від етапу його розробки та до етапу його користування чи експлуатації споживачем. Вона служить основною складовою конкурентоспроможності товару, складовою терміну його використання та складовою рівня задоволеності споживача. В першу чергу, саме від якості того, що виробляє підприємство, залежить його прибутковість та рентабельність. Саме тому, якість вважають рушійною силою підприємства, яка визначає його позиції на ринку та серед конкурентів.

За своєю структурою якість залежить від багатьох чинників, таких як: мотивація працівників, система їх навчання, системи прогнозування, наявність самоконтролю на одній чи кожній стадії виготовлення продукції, системи планування потрібного рівня якості продукції. Вона вимагає максимальної концентрації та уважності на абсолютно кожному етапі виробництва та розробки, оскільки якість формується на усіх стадіях життєвого циклу виробу (починаючи дослідженням та закінчуючи виробництвом), а оцінюється вже у експлуатації. Покращення якості позитивно впливає на велику кількість сфер діяльності виробника, так як якість постійно взаємодіє з потребами та очікуваннями споживача.

Як показує досвід вітчизняних та світових підприємств, застосування систем менеджменту якості дає компаніям можливість всебічно підвищувати прибутковість та ефективність своєї діяльності та забезпечувати кінцевих споживачів тим товаром, який вони шукають.

На сьогодні велика кількість підприємств стикаються з проблемою формування ефективної системи управління якістю. Це пов'язано з тим, що до певного моменту на багатьох підприємствах її в принципі не існувало. Так само не існувало і відповідних фахівців, які могли б забезпечити гідне управління якістю. В першу чергу, розробкою системи менеджменту якістю повинні займатись саме досвідчені та компетентні у цій сфері фахівці, які чітко знають

як грамотно розробити ефективну систему та втілити її на підприємстві з мінімальним рівнем витрат. Зазвичай підприємства відмовляються від найму спеціалістів по забезпеченню якості, оскільки вважають це пустими витратами коштів, проте негативний досвід кількох останніх років показує, що це очевидна помилка. Адже витрати від дефектів товару, повернення продукції споживачами, незадоволеність послугами несуть більші збитки, ніж витрати на фахівців, які б змогли це попередити, створивши грамотну систему менеджменту якості.

Впровадження системи якості передбачає попереднє проведення внутрішнього аудиту системи, та, за потреби, її доопрацювання, щоб кожен підрозділ міг знати та досконало і злагоджено виконувати свої функції. Подальшу оцінку системи проводять шляхом сертифікації, яку здійснює незалежний орган, аби підтвердити відповідність даної системи стандартам ISO 9000.

Розглянувши системи менеджменту якості з різних сторін у даній дипломній роботі, можна дійти висновку, що злагоджене її функціонування – це виконання кожним підрозділом, та найголовніше – керівництвом своїх зобов'язань, завдань та функцій щодо забезпечення якості. Це і є основна та змістовна сторона діяльності даної системи, тобто її призначення.

З досліджень, проведених у даній роботі, можна зробити висновок, що останні роки видаються достатньо складними для вітчизняних підприємств. З кожним роком конкурувати на ринку стає дедалі важче. Оскільки з розвитком технологій та впровадженням інновацій зарубіжні виробники починають входити на вітчизняні ринки та витісняти наші підприємства. Іноземні країни досить суворо слідкують та контролюють кожне підприємство за дотриманням вимог якості, чого, на жаль, не можна сказати про Україну. Досить часто наші виробники нехтують законами та стандартами, а, наприклад, на упаковках виробів вказують недостовірну інформацію, в той час як уповноважені органи не завжди за цим слідкують. На жаль, це є однією з причин того, що вітчизняна продукція здебільшого «програє» у попиті іноземній, адже у нинішні часи, обираючи товар, споживачі надають перевагу виробу з кращою якістю.

У даній випускній роботі розглядалось комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)»» та його система управління якістю.

На цьому підприємстві здійснюють регулярне об'єктивне планування якості надаваних послуг, що означає встановлення обгрунтованих цілей з потрібними значеннями показників якості. Планування та прогнозування підвищення якості послуг зазвичай відбувається на усіх етапах управління та на етапах життєвого циклу. Плани щодо покращення якості послуг є результатом договорів, що укладаються з постачальниками та партнерами. І саме тому для комунального підприємства «Міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)»» доступні великі резерви для покращення планування якості надаваних послуг. У роботу стосовно контролю якості постійно намагаються залучити усі підрозділи підприємства та основні його служби, а самоконтроль якості широко застосовується у діяльності усього робочого колективу.

У 2014 році міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)» проходив сертифікаційний аудит на відповідність вимогам ISO 9001:2008 «Система менеджменту якості. Вимоги», який був проведений командою аудиторів групи «SGS-Україна». Під час проведення даного аудиту аеропорт продемонстрував гідний рівень розробленої та вже втіленої системи управління якістю. До того ж, усі перевірки дотримання стандартів на підприємстві також закінчились успішно. Усі працівники аеропорту чітко розуміють, що від них залежить стан прибутковості аеропорту та його рентабельності, оскільки вони мають прямий чи опосередкований вплив на якість надаваних послуг. І саме тому працюють злагоджено та відповідно до встановлених керівництвом завдань та міжнародних стандартів. І, скоріше за все, саме тому аеропорт і досі залишається у трійці найкращих за пасажиропотоком аеропортів України.

Тож, провівши аналіз управління якістю у КПМА «Київ (Жуляни)» доцільно зазначити, що, незважаючи на складну нинішню ситуацію на ринку авіаційних перевезень, аеропорт все ж має непогані результати роботи та поки що не поступається за рівнем обслуговування іншим аеропортам.

Запропоновані нами заходи щодо підвищення якості обслуговування у аеропорту «Київ (Жуляни)» допоможуть підприємству налагодити більш тісні контакти зі споживачами, краще розуміти їх потреби та вимоги. Розширення штату робітників покращить систему управління якістю аеропорту, оскільки нові кадри – це зазвичай нові сили та нові думки робітників, що допоможе збільшити потенціал підприємства. Це також змусить вже давно працюючих робітників виконувати роботу якісніше, уважніше та чіткіше, оскільки вони відчують внутрішню конкуренцію усередині колективу. Втілення інновацій у провадженні якості дозволить суттєво випереджати конкурентів, бути лідерами на ринку та привертати увагу споживачів до свого аеропорту. Дані впроваджені інновації можна використовувати і у маркетингових цілях. Наприклад, запускати рекламу, головною темою якої і буде запроваджена послуга. Спочатку послуга приверне увагу споживача, потім назва аеропорту, а зрештою споживач, зацікавлений у ній, зверне увагу на те, що КПМА «Київ (Жуляни)» - перший та єдиний, хто її втілює. Аналогічний ефект матиме і суворе дотримання технологій виробництва, що покращить якість обслуговування, а, відповідно, і задоволеність споживачів.

Отже, у ході виконання даної випускної роботи, мною були вивчені практичні та теоретичні аспекти щодо управління якістю надаваних послуг, вивчена сучасна концепція управління якістю, проаналізована система менеджменту якості КПМА «Київ (Жуляни)», визначено функції управління якістю та дано їх поняття та запропоновано заходи та рекомендації стосовно забезпечення ефективності системи управління якістю на даному підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алперін Л. Сучасний погляд на системи якості та їх розвиток. *Стандарти та якість*. Київ: Талком, 2018. № 10. С. 4-6
2. Безродна М.С. Управління якістю. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Чернівці: ПВКФ «Технодрук». 2017. 174 с.
3. Безродний М.Ю. Категорія «якість» - зміст та розуміння. *Автошляховик України*. Київ: Автошляховик України. 2016. № 6. С. 9-10.
4. Бержанір І. А., Улянич Ю.В., Гвоздей Н.І. Рентабельність як основний показник оцінки діяльності підприємства. *Вісник ХНДАУ*. Харків: ХНДАУ. 2015. № 1. С. 261–265.
5. Боженко Л.І., Гутта О.Й. Управління якістю, основи стандартизації та сертифікації продукції. Львів: Афіша, 2001. 200 с.
6. Гапоненко Т.М. Міжнародний досвід впровадження систем управління якістю продукції. *Економіка АПК*. 2009. №12. С. 88-92.
7. Гриньов А. В. Організація та управління на підприємстві. Харків: Вид. дім "ІНЖЕК", 2004. 329 с.
8. Джуран Дж. М. Якість і прибуток. Якість, торгівля, економіка. Москва: Видавництво стандартів, 1970. 390 с.
9. Джуран Д. Вищий рівень керівництва та якість. Все про якість. Зарубіжний досвід. *Науково-технічний збірник*. Москва: НТК Трек. 2001. 250 с.
10. Дикань О.В. Теоретичні основи управління якістю продукції як одного із основних напрямів забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. Харків : УкрДАЗТ, 2015. Вип. 49. С. 190–195.
11. Друзюк В. Система управління якістю – інвестиція в майбутнє. *Стандартизація, сертифікація, якість*. Київ, 2014. № 1 . С. 89-92.
12. Єрмошенко М.М. Система управління якістю як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. Київ, 2015. № 2. С. 140-150

13. Іващенко О. В. Складові управління якістю продукції. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2007. № 1. С. 123–126.

14. Кахович Ю. О., Янко К. С. Контроль якості продукції підприємства в умовах сучасної економіки. Науковий вісник НГУ. 2011. № 1. С. 125.

15. Король С.А. Показники якості продукції та методи їх оцінювання. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. Київ, 2015. № 2. С. 140-150

16. Лузан І.В., Луценко І.С. Система управління якістю як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Актуальні проблеми економіки та управління*. URL: <http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2012-7.pdf>. (дата звернення: 19.04.2020)

17. Нагребельний, В.П., Коломацька С.П. Якість продукції: українська енциклопедія. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2004. 768 с.

18. Нагребельний, В.П., Коломацька С.П. Недоброякісна продукція: українська енциклопедія. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2002. 720 с.

19. Омелянчук І.О. Методи управління якістю продукції. *Сучасні технології: ведення бізнесу в Україні: матеріали I Всеукраїнської конференції студентів і аспірантів*. Київ, 2014. С. 99-100.

20. Осадчук О. П. Якість продукції як об'єкт управління. Формування ринкових відносин в Україні. 2011. № 4. С. 144–145.

21. Осовська Г. В. Організаційні структури управління підприємствами. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Житомир: ЖДТУ, 2002. № 20. 343 с.

22. Офіційний сайт аеропорту «Київ (Жуляни)» URL: <https://iev.aero/ru> (дата звернення: 28.05.2021)

23. Пожуєв О. В. Покращення управління якістю продукції: проблеми, рішення. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2010. № 1. С. 50–54.

24. Практичний досвід управління якістю на підприємствах авіаційної галузі. URL: <http://econa.tneu.edu.ua> (дата звернення: 28.05. 2021).

25. Савуляк В.В. Управління якістю продукції. *Навчальний посібник*. Вінниця: ВНТУ. 2012. 91 с.

26. Складові якості продукту та послуги. URL: <https://studfile.net/preview/3183165/page:2/> (дата звернення 06.06.2021)

27. Скрябіна Н. Системи менеджменту якості в українському бізнесі. *Менеджмент і менеджер*. Київ: 2017. № 20. С. 56-63

28. Статистика. URL: <https://smida.gov.ua/> (дата звернення: 28.05.2021)

29. Статистика авіаперельотів у 2020 році. URL: <https://minfin.com.ua/2021/02/24/60524490/> (дата звернення 06.06.2021)

30. Тавер Є.І. Роль управління у забезпеченні якості продукції. Все про якість. *Науково-технічний збірник*. Москва: НТК Трек. 2003. 224 с. (дата звернення 06.06.2021)

31. Фейгенбаум А., Фейгенбаум Д. Нова якість для XXI століття. *Стандарти та якість*. США, 2012. № 12. С. 59-62.

32. Харченко Т.Б. Система управління якістю на виробництві. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія: фінанси, кредит. Суми: СНАУ, 2012. № 12. С. 141-146

33. Харченко Т.Б. Методика впровадження системи управління якістю на підприємстві. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 12. С. 152 – 156. URL: http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_107-2/29.pdf (дата звернення 02.06.2021).

34. Шевченко А. Впровадження систем управління якістю на українських підприємствах: необхідність та проблеми. *Стандартизація. Сертифікація. Якість*. Львів: Афіша, 2015. № 16. С. 53-56

35. Якість та її складові елементи. URL: <https://finance-credit.news/menedjment-obschie-voprosyi/kachestvo-ego-sostavlyayuschie-23791.html> (дата звернення 01.06.2021)

36. Якість продукції: методологічні та прикладні аспекти. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2018> (дата звернення 06.06.2021)

37. Якість. Міжнародний аеропорт «Київ (Жуляни)» отримав сертифікат відповідності міжнародному стандарту ISO 9001:2008. URL: <https://www.aviaport.ru/digest/2014/10/21/311453.html>

Panchoshna Tetiana Mykolaivna

ДОДАТКИ

Ranchoشنا Tetyana Mykolaivna

Баланс (Звіт про фінансовий стан КПМА «Київ (Жуляни) за 2016 рік)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)	Дата (рік, місяць, число)	2017	01	01
Територія	Аеропорт "Київ" (Жуляни)	за ЄДРПОУ	01131514		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	8038900000		
Вид економічної діяльності	Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту	за КОПФІ	150		
Середня кількість працівників	468	за КВЕД	52.23		
Адреса, телефон	проспект Повітрофлотський, Аеропорт "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ), м. КИЇВ, 03036		3392304		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	75 800	1 587 926
первісна вартість	1001	75 923	1 588 100
накопичена амортизація	1002	123	174
Незавершені капітальні інвестиції	1003	36 318	29 575
Основні засоби	1010	241 250	239 924
первісна вартість	1011	536 912	544 780
знос	1012	295 662	304 856
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	353 368	1 857 425
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 180	5 122
Виробничі запаси	1101	5 180	5 122
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 328	15 844
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 103	7 931
з бюджетом	1135	3 030	2 273
у тому числі з податку на прибуток	1136	245	394
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	683	110
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 897	30 612
Готівка	1166	1	2
Рахунки в банках	1167	16 896	30 610
Витрати майбутніх періодів	1170	262	241
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незроблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	187	469
Усього за розділом II	1195	32 670	62 602
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	386 038	1 920 027

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	24 444	24 444
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	116 498	1 626 935
Додатковий капітал	1410	21	70 033
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 000	8 780
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-40 806	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	182 769	1 730 192
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	35 299	26 562
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	35 299	26 562
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 201	475
розрахунками з бюджетом	1620	1 884	2 302
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 259	424
розрахунками з оплати праці	1630	264	1 645
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	250	518
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	823	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 042	1 690
Доходи майбутніх періодів	1665	158 231	154 144
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 016	2 075
Усього за розділом III	1695	167 970	163 273
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недеривативного фінансового інструменту	1800	-	-
Баланс	1900	386 038	1 920 027

Керівник

Нестеренко Олександр Михайлович

Головний бухгалтер

Винокурова Тетяна Валентинівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	01	01
01131514		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	127 824	111 936
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(60 096)	(61 494)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	67 728	50 442
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	43 960	34 729
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коїтів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(33 478)	(24 052)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(42 284)	(30 959)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	35 926	30 160
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	330	340
Інші доходи	2240	8 036	3 157
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 273)	(5 818)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	42 019	27 839
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(6 716)	(7 303)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	35 303	20 536
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	35 303	20 536

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	10 544	10 436
Витрати на оплату праці	2505	38 479	32 122
Відрахування на соціальні заходи	2510	8 292	11 333
Амортизація	2515	10 647	11 689
Інші операційні витрати	2520	61 380	50 130
Разом	2550	129 342	115 710

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Нестеренко Олександр Михайлович

Головний бухгалтер

Вішокурова Тетяна Валентинівна

Баланс (Звіт про фінансовий стан КПМА «Київ (Жуляни) за 2017 рік)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Територія	аеропорт	за СДРПОУ	2018	01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	01131514	
Вид економічної діяльності	Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту	за КОПФГ	803890000	
Середня кількість працівників	1 487	за КВЕД	150	
Адреса, телефон	проект Північнофлотський, Аеропорт "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ), м. КИЇВ, 03036		52.23	
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		3392304		
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 587 926	1 587 996
первісна вартість	1001	1 588 100	1 588 215
накопичена амортизація	1002	174	219
Незавершені капітальні інвестиції	1005	29 575	30 096
Основні засоби	1010	239 924	271 346
первісна вартість	1011	544 780	589 866
знос	1012	304 856	318 520
Інвестиційна нерухомість	1013	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 857 425	1 889 438
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 122	7 901
Виробничі запаси	1101	5 122	7 901
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15 844	5 857
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	7 931	9 763
з бюджетом	1135	2 273	8 714
у тому числі з податку на прибуток	1136	394	365
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	110	32
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	30 612	55 066
Готівка	1166	2	1
Рахунки в банках	1167	30 610	55 065
Витрати майбутніх періодів	1170	241	389
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	469	1 149
Усього за розділом II	1195	62 602	88 871
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 920 027	1 978 309

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	24 444	24 444
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 626 935	1 626 976
Додатковий капітал	1410	70 033	120 639
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	8 780	14 403
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Несплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 730 192	1 786 462
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Пілі-офе фінансування	1525	26 562	26 562
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1546	-	-
Усього за розділом II	1595	26 562	26 562
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	475	825
розрахунками з бюджетом	1620	2 302	4 613
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	1 991
розрахунками зі страхування	1625	424	462
розрахунками з оплати праці	1630	1 645	1 869
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	518	969
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учбовиками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 690	4 570
Доходи майбутніх періодів	1665	154 144	150 056
Відстрочені козійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 075	1 921
Усього за розділом III	1695	163 273	165 285
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
X. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 920 027	1 978 309

ЕЦП Нестеренко
О.М.

Нестеренко Олександр Михайлович

ЕЦП Винокурова
Т.В.

Винокурова Тетяна Валентинівна

1 Визначення в порядку, встановленому центральним органом ліквідаційної влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
01131514		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	178 815	127 824
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(89 968)	(60 096)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	88 847	67 728
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	41 418	43 960
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(33 274)	(33 478)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(35 342)	(42 284)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	61 649	35 926
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	36	330
Інші доходи	2240	6 284	8 036
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2)	(2 273)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка/2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	67 967	42 019
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(11 733)	(6 716)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	56 234	35 303
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	56 234	35 303

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	12 382	10 544
Витрати на оплату праці	2505	62 738	38 479
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 494	8 292
Амортизація	2515	13 891	10 647
Інші операційні витрати	2520	55 960	61 380
Разом	2550	158 465	129 342

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕЦП Нестеренко

О.М.

ЕЦП Винокурова

Т.В.

Нестеренко Олександр Михайлович

Винокурова Тетяна Валентинівна

Баланс (Звіт про фінансовий стан КПМА «Київ (Жуляни) за 2018 рік)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТ ПРОВІДНО

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МЕЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)	Дата (рік, місяць, день)	2019	10	01
Територія	м.Київ	за ЄДРПОУ	01131514		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	8038900000		
Вид економічної діяльності	Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту	за КОПФГ	150		
Середня кількість працівників	1 497	за КВЕД	52.23		
Адреса, телефон	проспект Повітрофлотський, Аеропорт "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ), м. КИЇВ, 03036		3392304		
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					v
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 587 996	1 588 147
первісна вартість	1001	1 588 215	1 588 464
накопичена амортизація	1002	219	317
Незавершені капітальні інвестиції	1005	30 096	30 239
Основні засоби	1010	271 346	321 873
первісна вартість	1011	589 866	658 814
знос	1012	318 520	336 941
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 889 438	1 940 259
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7 901	8 118
Виробничі запаси	1101	7 901	8 118
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 857	64 801
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	9 763	1 120
з бюджетом	1135	8 714	18 693
у тому числі з податку на прибуток	1136	365	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	32	81
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	55 066	18 275
Готівка	1166	1	-
Рахунки в банках	1167	55 065	18 275
Витрати майбутніх періодів	1170	389	893
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 149	784
Усього за розділом II	1195	88 871	112 765
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 978 309	2 053 024

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	24 444	24 444
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 626 976	1 626 976
Додатковий капітал	1410	120 639	186 891
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	14 403	21 765
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 786 462	1 860 076
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	26 562	26 562
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	26 562	26 562
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	825	3 887
розрахунками з бюджетом	1620	4 613	4 303
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 991	1 869
розрахунками зі страхування	1625	462	977
розрахунками з оплати праці	1630	1 869	3 779
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	969	1 318
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	4 570	5 837
Доходи майбутніх періодів	1665	150 056	145 971
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 921	314
Усього за розділом III	1695	165 285	166 386
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800	-	-
Баланс	1900	1 978 309	2 053 024

Керівник

Нестеренко
Олександр
Винокуров
Тетяна
Валентинівна

Нестеренко Олександр Михайлович

Головний бухгалтер

Винокурова Тетяна Валентинівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	236 170	178 815
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(124 959)	(89 968)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	111 211	88 847
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	56 759	41 418
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(39 046)	(33 274)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(43 662)	(35 342)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	85 262	61 649
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	36
Інші доходи	2240	4 391	6 284
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(6)	(2)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	89 647	67 967
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(16 027)	(11 733)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	73 620	56 234
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	73 620	56 234

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	22 181	12 382
Витрати на оплату праці	2505	84 035	62 738
Відрахування на соціальні заходи	2510	18 048	13 494
Амортизація	2515	18 713	13 891
Інші операційні витрати	2520	64 478	55 960
Разом	2550	207 455	158 465

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Елениса
Винюкурова
Тетяна
Валентинівна

Нестеренко Олександр Михайлович

Винюкурова Тетяна Валентинівна

Баланс (Звіт про фінансовий стан КПМА «Київ (Жуляни) за 2019 рік)

Комунальне підприємство Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)

Підприємство: КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ)	Дата	КОДИ
Територія: м. Київ	за ЄДРПОУ	2020 01 01
Організаційно-правова форма господарювання: Комунальне підприємство	за КОАТУУ	01131514
Вид економічної діяльності: Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту	за КОПФД	8038900000
Середня кількість працівників (1) 547	за КВЕД	150
Адреса: проспект Повітрофлотський, Аеропорт «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ), м. КИЇВ, 03036		52.23
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака		3392304
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 року

АКТИВ	Форма № 1	Код за ДКУД	1 801 001
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи	1000	1 588 148	1 588 128
первісна вартість	1001	1 588 464	1 588 527
накопичена амортизація	1002	(316)	(399)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	321 817	363 812
первісна вартість	1011	651 393	717 530
знос	1012	(329 576)	(353 718)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 844	2 506
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	27 605	13 454
Усього за розділом I	1095	1 941 414	1 967 900
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ:			
Запаси	1100	8 118	15 191
Виробничі запаси	1101	8 118	15 191
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	64 801	44 599
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 120	2 576
з бюджетом	1135	18 694	12 690
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	81	355
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	18 275	20 298
Готівка	1166	-	1
Рахунки в банках	1167	18 275	20 297
Витрати майбутніх періодів	1170	893	357
Інші оборотні активи	1190	784	692
Усього за розділом II	1195	112 766	96 758

Комунальне підприємство Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
БАЛАНС	1300	2 054 180	2 064 658

ПАСИВ	Код рядку	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Зареєстрований капітал	1400	24 444	24 444
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 587 848	1 587 848
Додатковий капітал	1410	222 957	237 800
Емісійний дохід	1411	-	-
Резервний капітал	1415	25 773	27 422
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 861 022	1 877 514
II. ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	828
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	26 562	-
Усього за розділом II	1595	26 562	828
III. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 887	1 157
розрахунками з бюджетом	1620	4 514	2 502
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 101	164
розрахунками зі страхування	1625	977	669
розрахунками з оплати праці	1630	3 779	2 863
одержаними авансами	1635	1 318	2 186
розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточні забезпечення	1660	5 837	8 414
Доходи майбутніх періодів	1665	145 971	167 994
Інші поточні зобов'язання	1690	313	531
Усього за розділом III	1695	166 596	186 316
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
БАЛАНС	1900	2 054 180	2 064 658

11

ПІБ.
Генеральний директор
КП МА «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ)

_____ Нестеренко Олександр Михайлович

ПІБ.
Головний бухгалтер
КП МА «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ)

_____ Винокурова Тетяна Валентинівна

Комунальне підприємство Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)

Підприємство: КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ
АЕРОПОРТ «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
2020 01 01
01131514

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	184 257	236 170
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(136 562)	(124 957)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	47 695	111 213
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	63 036	56 744
<i>у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(46 994)	(39 046)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(51 759)	(43 623)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	11 978	85 288
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	5 386	292
Інші доходи	2240	5 188	4 102
<i>у тому числі: дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(6)

Комунальне підприємство Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	22 552	89 676
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4 517)	(16 175)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	18 035	73 501
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18 035	73 501

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	15 990	22 181
Витрати на оплату праці	2505	95 331	84 035
Відрахування на соціальні заходи	2510	20 490	18 048
Амортизація	2515	25 394	18 673
Інші операційні витрати	2520	77 140	64 478
Разом	2550	234 345	207 415

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію, грн.	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію, грн.	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ПІБ.

Генеральний директор
КП МА «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ)

_____ Нестеренко Олександр Михайлович

ПІБ.

Головний бухгалтер
КП МА «КИЇВ»(ЖУЛЯНИ)

_____ Винокурова Тетяна Валентинівна

Баланс (Звіт про фінансовий стан КПМА «Київ (Жуляни) за 2020 рік)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)	за ЄДРПОУ	2020	12	31
Територія	М.КИЇВ	за КОАТУУ	01131514		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОПФГ	8038900000		
Вид економічної діяльності	Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту	за КВЕД	150		
Середня кількість працівників	¹ 472		52.23		
Адреса, телефон	Аеропорт "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ), м. КИЇВ, М.КИЇВ обл., 03036	339-23-40			

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 588 128	1 495 048
первісна вартість	1001	1 588 527	1 495 560
накопичена амортизація	1002	399	512
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	363 812	351 860
первісна вартість	1011	717 530	731 607
знос	1012	353 718	379 747
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 506	2 490
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	13 454	212
Усього за розділом I	1095	1 967 900	1 849 610
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15 191	16 899
Виробничі запаси	1101	15 191	11 566
Незавершене виробництво	1102	-	5 333
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	44 599	24 908
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 576	1 290
з бюджетом	1135	12 690	8 240
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	211
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	355	965
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	20 298	35 212
Готівка	1166	1	-
Рахунки в банках	1167	20 297	35 212
Витрати майбутніх періодів	1170	357	268
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	692	1 763
Усього за розділом II	1195	96 758	89 545
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 064 658	1 939 155

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	24 444	24 444
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 587 848	-
Додатковий капітал	1410	237 800	1 732 685
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	27 422	27 422
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	(32 190)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 877 514	1 752 361
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	828	1 015
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	157 758
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	828	158 773
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 157	1 456
розрахунками з бюджетом	1620	2 502	2 115
у тому числі з податку на прибуток	1621	164	-
розрахунками зі страхування	1625	669	370
розрахунками з оплати праці	1630	2 863	1 845
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 186	8 407
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8 414	7 794
Доходи майбутніх періодів	1665	167 994	5 167
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	531	867
Усього за розділом III	1695	186 316	28 021
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	2 064 658	1 939 155

Керівник

ЕП Нестеренко
Олександр
Михайлович

Нестеренко Олександр Михайлович

Головний бухгалтер

ЕП Винокурова
Тетяна
Валентинівна

Винокурова Тетяна Валентинівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО МІЖНАРОДНИЙ АЕРОПОРТ "КИЇВ" (ЖУЛЯНИ)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2020	12	31
			01131514		
(найменування)					

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за
Рік 2020 р.**

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	85 995	184 257
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(99 191)	(136 562)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	47 695
збиток	2095	(13 196)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	44 107	63 036
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(36 373)	(46 994)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(34 309)	(51 759)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	11 978
збиток	2195	(39 771)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 691	5 386
Інші доходи	2240	5 077	5 188
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	22 552
збиток	2295	(32 003)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(187)	(4 517)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	18 035
збиток	2355	(32 190)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(32 190)	18 035

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11 892	15 990
Витрати на оплату праці	2505	60 675	95 331
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 101	20 490
Амортизація	2515	26 361	25 394
Інші операційні витрати	2520	57 837	77 140
Разом	2550	169 866	234 345

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник	<i>ЕП Нестеренко Олександр Михайлович</i>	Нестеренко Олександр Михайлович
	<i>ЕП Винокурова Тетяна Валентинівна</i>	Винокурова Тетяна Валентинівна
Головний бухгалтер		